

plii din Cluj-Gin
P. D. Coreeană)

Fotografie de
M. RADIAN
(pag. 7-8)

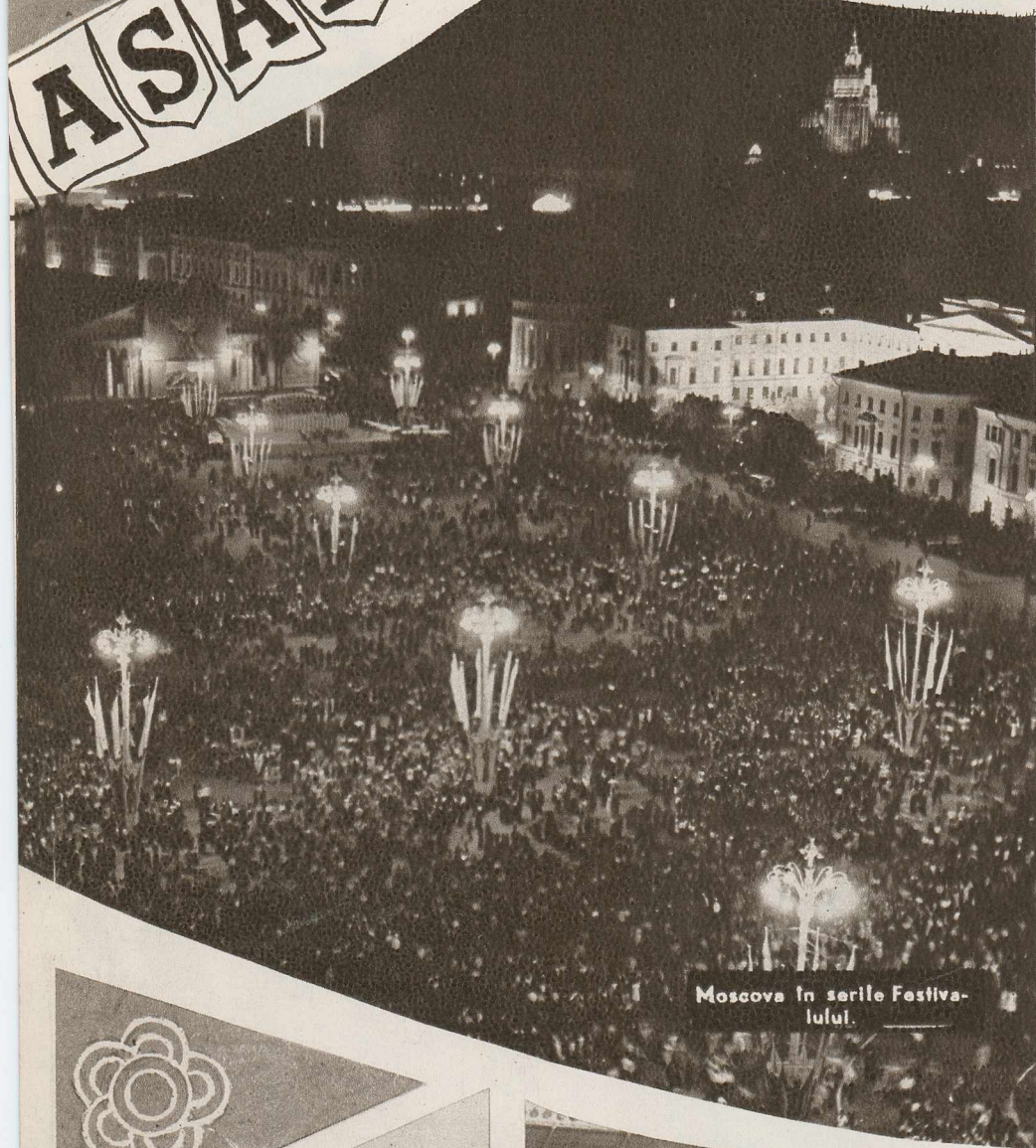
- Poezia construcției (fotoreportaj)
- Aduceri aminte de Gh. CIPRIAN
- Versuri de NAZIM HIKMET
- Curaj... 20 minute! (fotoreportaj)
- INDIA: umbre și lumini de MIHAI GHIMPU
- Necunoscutul Rocandor (IV)

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

ASALTUL PRIETENIEI

Moscova în serile Festivalului.

De la trimisul nostru special
Constanța COPORAN

De dimineață de tot străzile Moscovei sînt pline. Orologiul din turnul Spasski numără fără grabă orele, grădinarii udă florile imenselor parcuri... Da, totul e plin. Orașul are, ca să zic așa, ultimele clipe de răgaz, de... „refacere”. Apoi, de prin case, de prin cantonamente și hoteluri începe „asaltul” prieteniei. Din senin, Moscova reia din ajun ritmul tuturor cîntecelor și dansurilor pămîntului. Rochiile de mătase înflorată ale moscovitelor, ciudatele pălării cu cioc ale studenților italieni, sombrero-urile, burnus-urile, căciulițele roșii ca de pitici ale înalților norvegieni apar pretutindeni colărînd străzile, imensele piețe, prea frumoasele parcuri.

...O fată argentiniană suie în metro... (minunate metro-ul din Moscova!). Se interesează de stația Kirovskaia (e atât de drăguță cum se străduie să pronunțe co-

rect denumirea stației!) Toată lumea din vagon se strînge în juru-i și fiecare caută să explice mai pe înțelesul ei unde să coboare, cum poate să ajungă la strada pe care o caută. Printre călători se află și Vanea. Un omuleț de vreo 5 ani, bălai, cu obraji rumeni, îmbrăcat în costum de matroz. Fata argentiniană îi mingie obrazul. Il ia în brațe. Începe o „pantomimă” marinărească. Apoi: cum te cheamă? (într-o ciudată limbă compusă din cuvinte și semne ciți ani ai? pe ce stradă stai...?)

Ei, dar uite stația Kirovskaia. O bătrnică: „deușcă coboară!” Toată lumea din jur, prevenitoare către fată: „Kirovskaia!” „Kirovskaia!” Fata privește pe fereastră la micul matroz. Și nu se îndură să-l lase. Ridică din umeri, ride și, făcînd un semn de renunțare la coborîre, spune: „niet Kirovskaia... matroz Vanea”. Mulți călători din juru-au renunțat, la rîndu-le, să coboare la stațiile lor. Și cînd fata s-a dat în sfîrșit jos, la Sokolniki, au început autografele.

... Pe o stradă ce dă în „Gorki”, un grup de italieni, bineînțeles mulți avînd pe cap pălării cu cioc de rață. Rîd zgomotos; unul din ei „schitează” o căzăcească. De undeva de sus, de la al nu știu citelea etaj al unei clădiri, cade ceva lîngă „dansator”... E o floare.

... Manejnaia Ploșciad. Un mic chioșc cu înghețată „eskimos” (delicioasă înghețată). Fabricile noastre de specialitate ar putea să imprimute rețeta. În fața chioșcului doi englezi cer „eskimos” — cere unul „eskimos”, cere și celălalt. Apoi încă un rînd de „eskimos” și încă unul. Au pus în rîmășag: care mîntuie mai multă înghețată. Și vor să o atragă în „întrecere” și pe drăgălașa vînzătoare. (Destul pe ziua de azi copii. O să răciți...)

... Neasemuitul „Balșoi Teatr” ... În față, un grup de germani. De jumătate de oră fac un conciliabul asupra spectacolului în care

— Să-ți amintească de Festival și de prietenii voștri... îi spun tinerele moscovite Nina și Rina, delegatul român Ghenea, prinzîndu-și în plep o insignă.

„Înfloréște tinerețea noastră”... — ce-și poate dori mai mult tinerețea?! — este numele minunatei suite de dansuri pe care au interpretat-o la Festival zecile de tineri ce au constituit marele ansamblu format din reprezentanții tuturor republicilor unionale.

Intec și veselle pe străzile Moscovei. În primele rînduri: un grup de tineri cu neliipsitele cimpoale, însoții de ucrainence în costumele lor pitorești.

În vizită la cantonamentul sportivilor români

vor să se ducă. În sffrșit, s-au hotărît: trag la sorți...

... „Ploșciad Revoluției”. Lume multă adunată într-un loc. Ce poate să mai fie? A, e clar: se aude perinița. O dansează sovietici, unguri, cîțiva tineri africani, cred că și francezi și, bineînțeles... romîni.

... În tot acest timp, cînd pe străzi se desfășoară frenetic tinerețea, Moscova găzduiește sute de întîlniri organizate între diferitele delegații din diferitele țări, în cadrul cărora se discută probleme privind viitorul tinerei generații. Astfel de întîlniri a avut și delegația noastră zilele trecute, cu tinerii italieni, cu cei egipteni, germani, bulgari și albanezi.

La întîlnirea profesională a tinerilor pielari, la care au participat și membri ai delegației noastre, a vorbit și francezul Claude Bouchet. El a arătat condițiile grele de lucru ale colegilor săi din Franța: șomaj, ziua de lucru de 10-12 ore, plata inegală a tinerilor la muncă egală, piedici în calea calificării... Militarizarea — a spus Claude Bouchet — înrăutățește din zi în zi condițiile noastre de trai. Cinci sute de mii de tineri compatrioți sînt mobilizați în războiul împotriva poporului algerian. Franța cheltuiește zilnic 2 miliarde de franci pentru acest război murdar...

Cred că nicăieri mai bine decît aici, în mijlocul tinerilor, nu poți senza și înțelege mai adînc deosebirea între viața din țările capitaliste și cea din țările cu adevărat libere. Tinerețea, prin visurile, prin aspirațiile sale satisfăcute sau înșelate, constituie — ca să zic așa — diapazonul stării

de bine sau de rău din țara respectivă.

... Aseară am văzut un spectacol egiptean. Scena era inundată de lumină, covârșită de culoarea costumelor: dansatorii erau de o grație nespusă; iar noi, spectatorii, eram entuziasmați: „Bravo Egipt!” De zeci de ori: „Bravo Egipt!”

Alaltăieri seara i-am văzut la spectacolul în aer liber pe finlandezi și pe mexicani, iar cu o seară înainte, miezul nopții m-a prins pe scînteietorul „Gorki”, șuvoind de lume, răsunînd de cîntece la acordeon și de sabotajii de lemn ai unui vesel corțegiu de francezi în travesti.

... Moscova în serile de Festival... O feerie de lumină și de culoare. Și seara aceasta e mai frumoasă decît toate de pînă acum. Astă-seară e balla Kremlin. Participanții la Festival, tinerii lumii, sînt invitați la balul din Kremlin.

Cînd am trecut pe la orele 8 prin Piața Roșie, am văzut fluvii de tineri îndreptîndu-se către intrarea Kremlinului. Trebuie să fi fost de emoționat fiecare! Vă dați seama ce înseamnă să fii invitat la un bal în istoricul, simbolicul Kremlin!

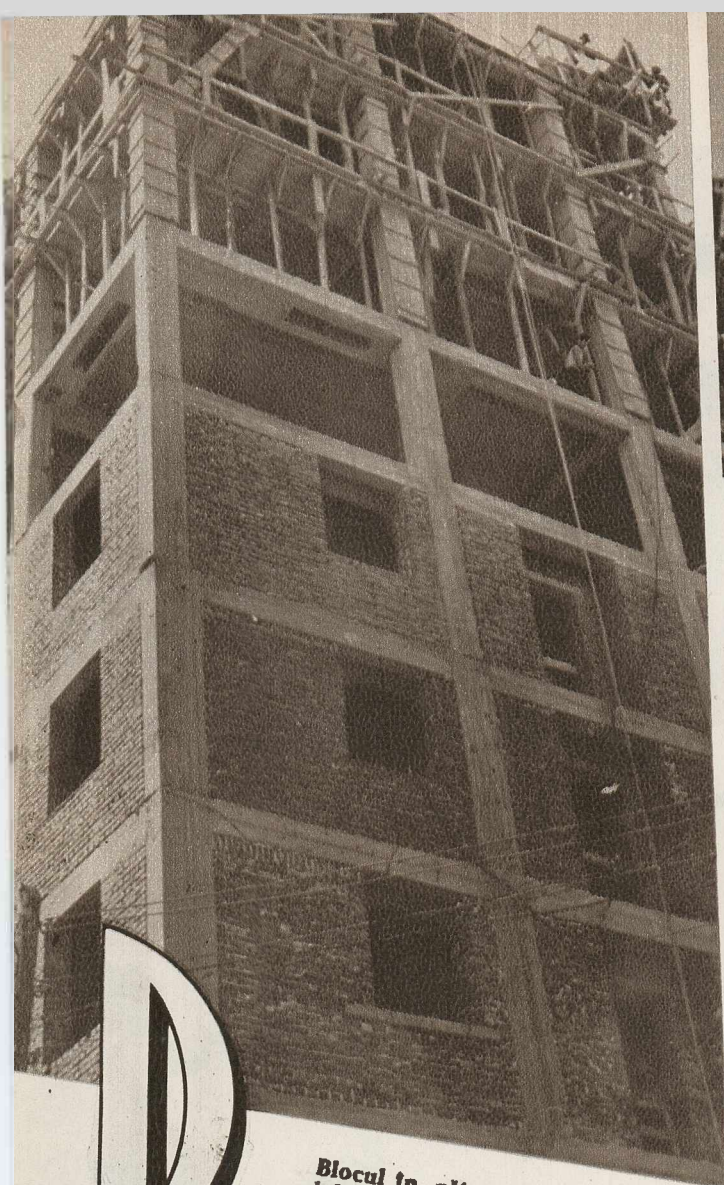
Dar ce se aude? Salve de tun. Hai la feteastră... E un spectacol de basm. Cerul e tot o spuză de artificii multicolore.

... Balul de la Kremlin s-a sffrșit. Strălucește luna, strălucește steala tertrică a clădirilor, strălucesc artificiele cerului; afară e lumină ca ziua. În deșertul acesta feeric, în noaptea aceasta prefăcută în zi, răsună cîntece și cuvînte de pace și prietenie, pe care vîntul le duce din Moscova spre toate colturile pămîntului...

Scenă obișnuită în capitala Festivalului. Tinerețe, exuberanță, entuziasm...

Urmașii lui Bucur Ciobanu își mai pasc oile prin aceste meleaguri din imediata apropiere a șantierului Floreasca... În curând, însă, nu vor mai fi pe aici nici șantier, nici păstori, ci impozante blocuri muncitorești, parcuri, scuaruri...

Copiii sînt permanent atrași pe șantier; ei găsesc aici tot felul de materiale pentru „construcțiile” proprii...

Pe șantierul Floreasca - ca pe multe alte șantiere - munca zidarilor este ușurată prin mecanizare.

Blocul în plină construcție de pe bdul Magheru colț cu strada Bis. Amzei.

POEZIA CONSTRUCȚIILOR

O nouă perspectivă asupra Bucureștiului. Fotografia este luată de pe acoperișul construcției supraetajate în 7 etaje din bdul 1848 (Plaja de flori).

A clădi nu înseamnă doar a ridica niște ziduri și a pune un acoperiș pe deasupra, ca mijloc de apărare împotriva urgiei vînturilor de iarnă, a arșiței soarelui din miez de vară sau a ploilor din toate anotimpurile. A clădi are o semnificație mult mai adîncă, cu înțelesuri multilaterale, o semnificație profund omenească, plină de ecouri poetice. A clădi înseamnă a-ți dura un cămin în care să te simți bine, în care să te odihnești, să visezi despre viitor, să iubești, să-ți crești copiii, să-ți primești prietenii, în care să îmbătrânești, să te gîndești la trecut. A clădi înseamnă a avea încredere în viitor, a iubi viața, pacea...

...Încît o bina, un șantier de construcție de locuințe are întotdeauna în el ceva optimist, ceva care îți face parcă pasul mai vioi și te îndeamnă să fluieri vesel...

La noi în țară s-a clădit mult în ultimii zece ani: fabrici, uzine, centrale electrice, teatre, stadioane, spitale; lucrări multe și de proporții mari, lucrări ale industrializării socialiste a țării, menite să ridice viața economică și social-

culturală a poporului la un nivel mai înalt. S-a clădit mult la țară, locuințe multe, S.M.T.-uri, grajduri, hambare, spitale, case de nașteri, cămine culturale. Moștenirea dureroasă lăsată de regimul burghezo-moșieresc trebuia lichidată. A fost o muncă grea, golu-

FOTOREPORTAJ
de Eugen IAROVICI

...rile erau multe și adînci, industria producătoare de materiale de construcție incapabilă să satisfacă toate cererile (la o clădire trebuie vreo 200 de sortimente de materiale) și mîna de lucru insuficientă cantitativ și mai ales insuficient calificată (în construcții există aproximativ 20 specialități diferite). Greu însă nu înseamnă imposibil.

Pas cu pas, cu perseverență și înțelepciune, încep să se depășească greutățile.

ămizile se vînd literalmente ca plînea cal-
fată de cererea mult sporită, cărămizile
înt transportate calde, direct din cuptor.

PRIVIRE ÎN VIITOR

- În Floreasca, pînă în 1960, se vor construi 2000 apartamente.
- Apartamentele din bdul Muncii (500 pînă în 1959) și casele de 2-4 apartamente din cartierul Cătești (în total se vor construi 800 apartamente) sînt doar o parte din marea complex Balta Albă, care reprezintă o rezervă de 25.000 apartamente.
- Pînă în 1960 se va deschide un mare șantier pentru 1500 apartamente pe șoseaua Giurgiului.
- Pe bulevardul Magheru au început lucrările de amenajare a șantierului de pe locul unde a fost restaurantul Carofița. Se va construi un bloc cu 90 apartamente.
- Tot pe bdul Magheru vor începe în septembrie sau octombrie lucrări pe locul „Sanitas”, pentru un mare bloc de apartamente.
- Supraetajările (s-au făcut 200 pînă acum) vor continua și în viitor.

Blocul de pe locul fostului
„Carlton” se va da în curînd, în
folosință.

mecanizarea a contribuit mult la scă-
derea prețului de cost pe șantierele din
 București. Iată o bandă transportoare
 pe șantierul din bdul Muncii.

RIEI

Azi, sîntem în faza în care construcția de locuințe la orase ia vînt. Să luăm, spre pildă, Bucureștiul și să lăsăm să vorbească fzele; dacă însemnăm cu coeficientul 100 totalul apartamentelor date în folosință în 1955, el este 25 în 1956 și aproximativ 450 în 1957. De patru ori și jumătate mai multe apartamente date în folosință în 1957, față de 1955! Trebuie să subapreciezi semnificația acestor cifre!

Hotărîrea partidului și guvernului cu privire la creditele pentru construirea de locuințe individuale sau prin cooperare și cea cu privire la posibilitatea folosirii fondurilor de trezorerie pentru construirea de locuințe stau la baza acestui vînt. Cifrele, fără îndoială, vor vorbi an de an, indicînd noile realizări în acest domeniu spre folosul oamenilor muncii.

Lucrări de supraetajare în Piața
25 August, lângă Focșorul de Foc.

Încă n-au fost coborâte schelările și pe șantierul Grivița Roșie au și apărut spațiile verzi, cu flori încântătoare.

ÎNCĂ DOUĂ CIFRE:

- Prețul de cost pe metru pătrat locuibil a scăzut cu 10-15%.
- Timpul de construcție s-a scurtat cu 25-30%.

Cițiva factori care au determinat scăderile de mai sus:

- o mai bună organizare a muncii;
- introducerea mecanizării pentru lucrările care cer un mare volum de muncă (macarale, centrale de beton armat, benzi transportoare etc.);
- construcția din panouri mari;
- materiale de finisaj noi, mai ieftine (pardoseli de gumolit—practic, culori plăcute, se spală ușor, economie de material lemnos—înlocuirea faianței cu opaxit de calitate bună și culori atrăgătoare etc.);
- tipuri noi de apartamente în care suprafața construită a scăzut, fără să scadă suprafața locuibilă (o mai bună distribuție în interiorul apartamentelor, eliminarea de coridoare și vestiare inutile etc.);
- renunțarea la o serie de ornamente inutile etc.

UNELE LIPSURI

● Cu toate că prețul de cost a scăzut întrucâtva (prețul de cost cel mai redus a fost realizat la șantierul Cățelu), totuși construcțiile sînt încă prea scumpe.

● Aprovizionarea șantiierelor la timp și cu materiale de bună calitate nu este încă rezolvată, ceea ce produce mari întârzieri mai ales la binalele de construcție prin cooperare sau individuale.

● Calitatea construcțiilor, fie din cauza materialelor, a unor calcule greșite, a mîinii de lucru slab calificate sau a unui control insuficient, nu este mulțumitoare pe unele șantiere.

● Timpul necesar construcțiilor este încă foarte lung.

● Pentru cei care construiesc prin cooperare sau individual, formalitățile pentru obținerea autorizațiilor de construcție durează foarte mult și trebuie făcute în diferite puncte ale orașului, cerînd multă alergătură, așteptare, revenire etc. etc. Nu se pot simplifica și concentra aceste formalități (Sanepid, Pompieri, S.A.S., I.C.A.B., I.R.E.B., I.D.E.B.)?

VĂ AMINTITI?

Butoale, copii, lazi și femei costelive... Unde a surprins fotograful de odinioară a cest instantaneu într-un „zopron bine aerisit” (!) cum ne lămurește candid explicația. Aici se împachetau fructe, mil și zeci de mii de kilograme, care urmau să fie expediate în Germania lui Hitler. Copiii și femeile munceau din greu iar Țesultorii care încasau tantume grase din exportul acestor fructe în Germania hitleristă s-au „imortalizat” în această poză. Nu de alta, dar nu cumva posteritatea să-i uite!

INSCRIȚIE LA O FOTOGRAFIE

CIUPERCA ATOMICĂ

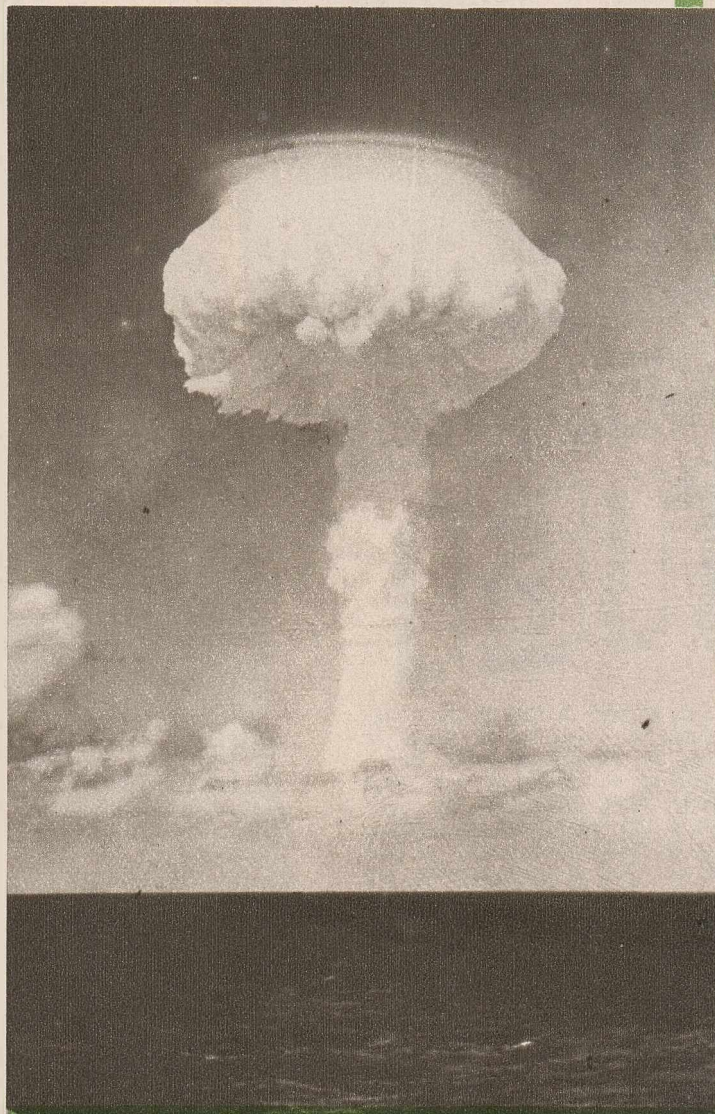
de George DAN

Gigantica ciupercă plutește, arde-n slavă
Și scutură pe mare cenușă — spori de-otrăvă.
Trăsniți cad albatroșii și-n stoluri pescăruși,
Trăsniți mor peștii-n bancuri sub pulberea cenușii.
O, voi pescari ai mării, voi marinari ai lumii,
Vă paște rău-atomic, ca răul vechi al ciunii.
Otravă-n cer și-n apă, otravă-n piine, pește —
Cenușa otrăvește, ucide și stîrpește...
Dar cine răsădește-a morții mină-tîrcoă,
Ce Hitleri noi planeta vor s-o preschimbe-n hîrcă?
— Voi, ucigași de mame și prunci din Hiroshima,
Nici apa din Pacific nu vă mai spală crima!
Oprîți-vă acuma lugubrul vostru joc
Din Christmas, din Nevada și din Eniwetok!
Oprîți ospățul morții, căci piola de cenușă
Ajunge și pe Wall-Street — vă intră pe sub ușă,
Patrunde-n creier, oase, în pîntec și în gușă.

Oprîți-vă deci jocul,
Să nu vă ardă focul!

Pămîntul ne e casă,
Pămîntul ne e masă.

Pămîntul ne dă lapte și grîu ne dă, și-aramă,
Uraniu și cărbune — pămîntul ne e mamă.
Atunci de ce pămîntul să-l sfredeliți cu bombă?
Să-i otrăviți văzduhul cu ucigașe trombe?
Noroadele din lume își spun tăios cuvîntul:
„Destul cu arma morții! Al vieții e pămîntul!
Prietenii, hai să facem planeta o grădină,
Ca toți urmașii noștri, copiii ce-or să vină,
Să aibă flori și piine, și-a cărților lumină!”

Ciuperca nucleară provocată de cea de-a doua bombă cu hidrogen lansată de englezi în zona insulei Christmas.

ITINERAR COREEAN

PARALELA 39

de M. RADIAN

Aviatorul coreean, un tânăr cu fața mongoloidă, acoperită de puf negru-gălbui, cu un zîmbet care-i descoperă șiragul de dinți albi, regulați și sănătoși, ne anunță cu satisfacție că ne mai despart doar 15 minute de Phenian. De trei zile și două nopți călătoresc cu avionul spre orașul acesta și trebuie să mărturisesc că tot timpul inima mea strînsă se înfioară la gândul întîlnirii cu el.

turlă sau un coș de fabrică, o poartă de cetate antică sau o clădire mai înaltă. Pe suprafața neliniștită a fluviului se văd vase de pescuit, mici jonci coreene cu catarge minuscule și pupe largi și înalte, contrastînd cu proza joasă, încît te miri că nu le inundă

rezultatul distracției „băieților” gingași și iubitori de frumos al lui Ridgway și Mc Arthur. Poate că s-ar găsi cineva să obiecteze precum că e pretențios să-l denumești aeroport nou; e doar un cîmp nivelat, betonat, cu câteva construcții mijlocii. Și, totuși, acesta este începutul noului aeroport internațional, cu straturi de margarete și bujori, cu grănicerii și vameșii coreeni, politicoși și îndatoritori, cu schele pe ziduri ce se înalță în ritm spectaculos, cu avioane și cu auto-

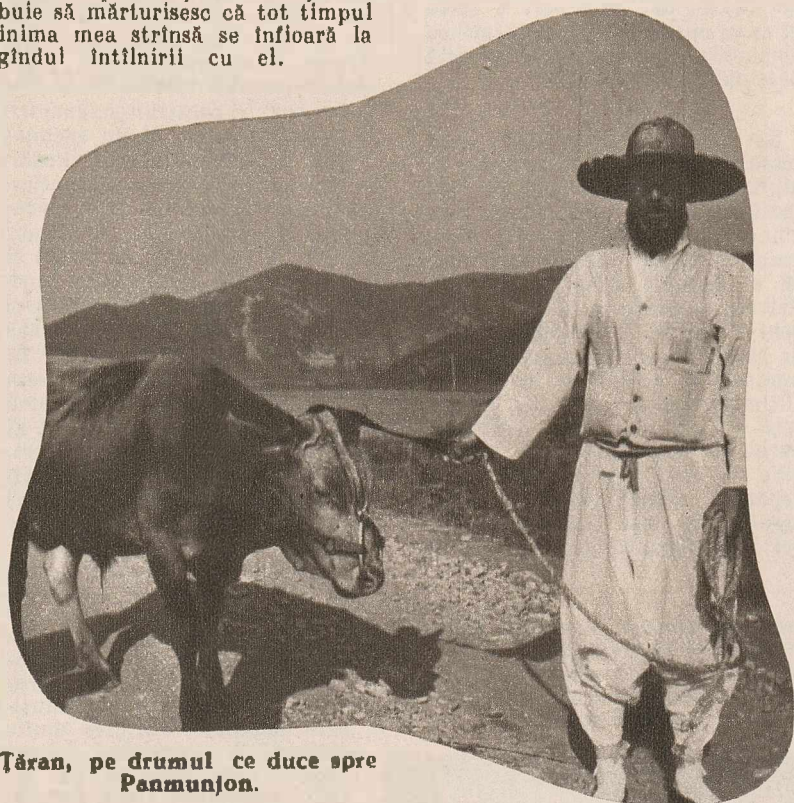
cisterne, cu zeci de autocamioane și sute de oameni care demolează ruinele.

După primirea călduroasă (consemnez buchetele de crizanteme cu fundă roșie de mătase — roșul semnificînd, în Coreea, veșnicia) și îndeplinirea formalităților, o Povedă nou-nouță ne poartă către oraș printre lanuri, pe o șosea pietruită cu blocuri mari de piatră cenușie. De o parte și de alta își leagă ușor în bătaia

vîntului tulpinile, cît casa de înalte, gaoliana cu pămătuful lui ca o măturică roșie-cărămizie, porumbul înalt, cu mătasea galben-cafenie, dezvelindu-și din loc în loc șiraguri de dinți lăptoși, meiul și rami (o plantă industrială înrudită cu urzica, din ale cărei rădăcini fibroase se fabrică frînghii). Între semănături apar bostani enormi, fasole, ridichii, roșii, iar din loc în loc își desfac coroana bogată pinii coreeni cu ace lungi.

Ajungem din urmă o mulțime de oameni în haine de sărbătoare, cu steaguri și lozinci, cu buchete de flori și cu un fel de sorcove confecționate din flori de hîrtie. Printre ei, multe femei tinere, drăguțe, îmbrăcate în costume multicolore, cu copii legați la spate ca într-un fel de marsupiu, stu-

Americanii au distrus-o, ridicîndu-și împotriva întreaga omenire. Astăzi, în adîncurile muntelui bat zi și noapte motoarele hidrocentralei de la Sophon (Yalu), cea mai mare hidrocentrală din Asia.

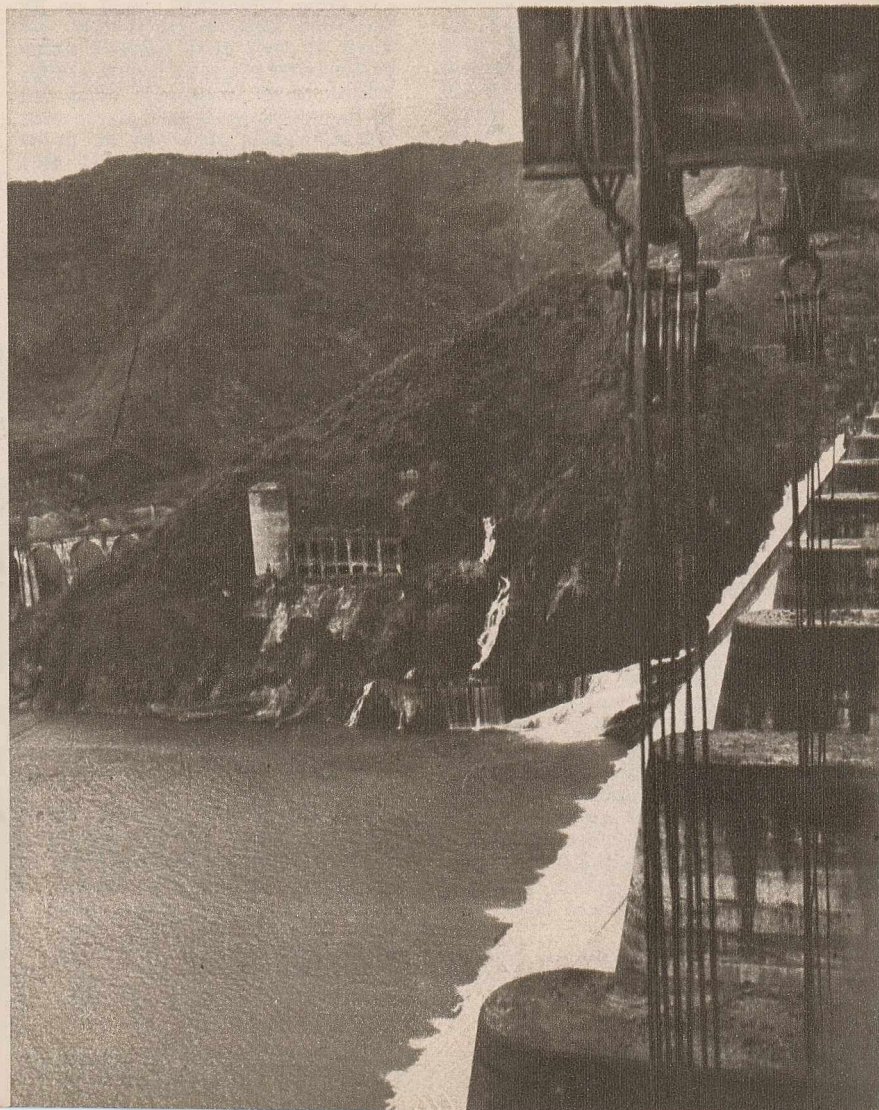

Tăran, pe drumul ce duce spre Panmunjon.

Colina morții... comunicate ale comandamentelor... bombardamente... napalm! Oare cum vei fi arătînd tu, capitală a Țării dimineților liniștite? Trebuie să fii numai ruine și moloz, iar oamenii tăi sînt desigur triști și necăjiți, chiar dacă au reușit să ridice cîte ceva în locurile pînă nu demult pustii. Imens monument al eroismului, dar și imensă ruină a plîngerilor, așa te-am văzut în toți anii aceștia, Phenian! Poate de aceea am și venit astfel pregătit sufletește la întîlnirea cu tine.

Și deodată, iată orașul. Plutim un timp de-a lungul majestuosului Tedongan, lat cît Dunărea noastră la Giurgiu, cu mările înverzite, acoperite de pădurici din care se înalță pe alocuri cîte o

valurile, remorchere conducînd șlepurii cu pîntece imense supraîncărcate, o plajă cu multă lume, instalații de pompe, insule irigate într-o simetrie geometrică sau simple limbi de nisip aduse de marea Mării Galbene (fenomen rar întîlnit pe glob, fluxul din Marea Galbenă urcă pînă la 100 kilometri pe cursul fluviului Tedongan). Din cauza colinelor numeroase care unduiesc printre străzi și bulevarde, nu putem să sesizăm dimensiunile reale ale orașului. Nu avem de altfel nici timpul necesar, pentru că în fața noastră apare noul aeroport internațional. Spun nou, pentru că în stînga lui ochiul nostru întîlnește frînturi de ziduri, coloane stinghere strîngîndu-și parcă durerea, grămezi de moloz și cioburi,

La Keson (Kaisungul din comunicatele de război) oamenii se întrec în zile de sărbătoare în sportul național Hwal To Ghi.

denți și studenți care se recunosc ușor după uniforma de doc și șepcile cu cozoroc lat, ca ale vechilor noștri gimnaziști, toți vorbind grăbit, agitat și comunicativ. Însoțitorul ne informează că el a fost la aeroport, să conducă delegația albaneză în frunte cu Enver Hodja.

Întâlnim primele case coreene: solide, greoaie, cu osii de lemn, cu două roți de lemn sau pneuri de cauciuc, trase de bivoli și vaci închingate în hamuri de lută, cu o verigă de aramă trecută prin nări. În care, căfărași pe grămezi de saci sau mergând alături de car și îndemnându-și vitele, țărani scoțind un fel de sunet melopeic ei-i-ha-a. Sînt îmbrăcați în costume albe și poartă pălării negre, de păr de cal, înalte și cu bor lat, transparente.

Se ivesc primele case ale periferiei din estul orașului. Cele mai multe sînt construite din lut, nu mai înalte de 3-4 metri, cu ferestre mici, carate, cu acoperișul în patru laturi trapezoidale (unele numai în două laturi), din paie sau olane recurbate cu colțurile în sus, în stil antic coreeano-chinez. În fața casei, sau în spatele ei, lipit aproape de perete, pornind de la pămînt, un hogaag. Este de asemenea un sistem de încălzire antic, rar răspîndit în Coreea.

Printre aceste căsuțe se înalță — multe încă la roșu — zeci de blocuri moderne, europene, în trei-patru etaje, cu ferestre largi, cu grădinițe cochete. Intrăm în cel mai autentic și mai tipic peisaj coreean contemporan, cu care aveam să mă întîlnesc peste tot, de-a lungul șederii mele în Coreea. Este peisajul sutelor de construcții peste care domină, ca niște cocori cu aripile larg desfăcute, imense și totuși gingașe siluete de macarale-turn care se rotesc neobosit în arcuri de cerc din ce în ce mai largi.

Pe marginea drumului, salcîmi și castani tineri — să tot aibă trei-patru ani. Aflu mai apoi că au într-adevăr vîrsta armistițiului

și că au fost sădiți în săptămînile și lunile ce l-au urmat, în cadrul unei campanii care a cuprins întreaga țară. „Sădiți pomii îngrijii pădurile! Apărați verdeața!” Așa glăsuia chemarea Comitetului Central al Partidului Muncii. Și oamenii au răspuns. Poate și pentru că verdeața este semn de tinerete și oamenii de aci iubesc tineretea.

Mașina înalțează rapid pe un bulevard larg, în construcție. De după un colț apar primele uzine în două-trei etaje, cu coșuri zvelte, înalte, ca de furnal. Se simte din ce în ce mai mult apropierea centrului. Casele sînt din ce în ce mai dense. Multe din ele sînt prăvălii mici, cu firme viu colorate, cu steaguri peștrițe pe acoperișuri și ghirlande de hîrtie colorată atîrnînd în dreptul ferestrelor. Te izbuste marele număr de magazine alimentare și de... ateliere fotografice.

O boare de aer primăvăratice ne mîngie plăcut țefele. Ne apropiem de Tedonganul cu malurile acoperite de tufe de rosmarin și lasomie, plopi și sălcii plîngătoare. Fluviul împarte orașul în două, curgînd de la nord spre sud. Aruncat peste el, ca într-un zvicnet uriaș, vestitul Tedonghio, un monumental pod de oțel și beton. Distrus în timpul războiului, podul acesta, lung de aproape o jumătate de kilometru, a fost refăcut încă în 1953 de voluntarii chinezi care au redat astfel viața orașului paralizat de lipsa legăturilor permanente și masive dintre un mal și celălalt.

Pe pod, sîntem nevoiți să circulăm la pas, întrucît avem în fața noastră o caravană de autocamioane. Folosim timpul pentru a privi pe îndelete malurile înțesate de lume. Este ora 5 după-amiază și mii de oameni, mai cu seamă tineri, muncesc cu luțea la descărcatul vapoarelor și ame-

najarea digurilor, la înlăturarea ruinelor și încărcarea camioanelor. Oamenii lucrează împărțiți pe brigăzi, fiecare cu steagul ei, în care se tîmînă cele mai neașteptate culori. Se cîntă, se vorbește cu glas ridicat, se fac glume. Aveam să mă conving mai tirziu că acesta este aspectul cel mai caracteristic al după-amiezilor Phenianului, cînd mii de locuitori vin în mod voluntar să-și infrumusețeze capitala.

La numai cîteva zeci de metri de pod începe marele bulevard Stalin, lat cam cît bulevardul Bălcescu din București. Și curînd Phenianul ne oferă o nouă surpriză: Hotelul Inturist, o clădire sobră, monumentală, în patru etaje, în stil european. Hotelul te întîmpină cu holurile sale sănătoase, sprîjinite pe coloane de marmură, cu scări de marmură și săli de recepție la etaje, cu zeci de picturi și desene pe pereți, cu covoare scumpe pe jos, cu calorifer și băi la fiecare apartament (cu apă caldă și rece), cu mobilă nouă, plușată, confortabilă, cu un personal stilat și săritor, cu un serviciu de informații poliglot și atoatecunoscător, cu un mic magazin în care găsești tot felul de surprize, și un restaurant în care, pe lîngă mîncărurile coreene, poți comanda bucate europene, de la champignonul franțuzesc la mititeii romînești etc. etc.

E drept că se simte pe aci, pe colo, graba cu care a fost ridicată clădirea; mai sînt încă unele lucruri nefinisate, dar cine oare e acela ce se va opri asupra unor asemenea amănunte, cînd descoperă această neașteptată construcție?

Se înserează. Crepusculul unui soare imens, ce pare a se culca în albia lată a fluviului, se lasă încet-încet peste oraș, aducînd cu sine o boare răcoroasă însoțită de o ceață lăptoasă, care-ți amintește că se apropie sfîrșitul toamnei. Privesc depărtările de la geamul meu ce dă spre Tedongan. Dincolo de fluviu se aprind, una cîte una, luminile în blocuri și în fabrici. Ultimele raze ale soarelui, reflectate de oglinda apei, strălucesc auriu în geamurile unei clădiri albe în mai multe etaje. Din depărtare răsună glasul strident, răgușit, al unei locomotive. Iar peste Tedongan izbucnește, ca la un

Candizi și fioroși în același timp, acești slujitori ai împăratului Kon Min Van — al 31-lea din dinastia Kore — îi străjuiesc mormîntul de mai bine de șase veacuri.

semn magic, un arc de lumină puternică, strălucitoare, care dă podului o înfățișare de basm, lui și fratelui său geamăn din adîncul valurilor. Întreg Phenianul vechi e în lumină.

Ard deci luminile Phenianului! Trăiești, deci, oraș-erou!

Viața continuă impetuos prin locurile unde acum trei ani nu găseai nici piatră peste piatră.

★

Am cutreierat în zilele următoare orașul acesta cu 500.000 locuitori. I-am văzut bulevardele și magistralele, cu blocurile și schelele lor, cu piețe și scuaruri înflorite, cu magazine universale și expoziții, cu autobuse și autoturisme, cu stadionul fremătînd de lume. Inima s-a bucurat privind sutele de cravate roșii înalțînd cu cîntec spre întreceri sportive și oamenii întorcîndu-se seara tirziu de la școlile serale. Mi-am petrecut ceasuri întregi în cinematografe și expoziții cu un public entuziast, m-am plimbat pe Morambon, celebrul Morambon cu colinele lui și cu pavilioanele antice, cu teatrul și muzeul său extrem de bogat, cu imensul monument închinat eliberatorilor sovietici, și m-am înflorat în adîncile lui galerii subterane. Am vizitat expoziția economică și m-am minunat în fața priceperii și energiei cu care tovarășii coreeni au realizat neînchipuit de multe în acești numai trei ani; am vizitat fabricile și am văzut cum muncitorii coreeni corectează tehnica japoneză — socotită infailibilă în trecut — cum își construiesc sanatorii de noapte și creșe. M-am înclinat în fața Tedonmunului și Pothonmunului, porțile eroicele cetăți antice, adevărate lucrări de artă reconstruite în acești ani, și m-am delectat la spectacole de teatru și operă. Cu regret trebuie să mărturisesc că n-am vizitat nici studioul de balet „Toi Sin Hi” cu cei 250 studenți ai săi, nici Institutul de artă dramatică, după cum n-am vizitat nici institutele de artă populară și cel de artă cultă și nici pe cel al tinerilor scriitori, ca și multe, multe alte instituții la care am fost invitat: timpul nu mi-a dat răgazul cuvenit. Dar am întîlnit profesorii și studenții entuziaști ai universității „Kim Ir Sen”, ca și constructorii ai orașului, l-am cunoscut pe ministrul Culturii, care mi-a mărturisit pasiunea cu care se ocupă acum de reconstituirea celor 110 instrumente muzicale populare din care multe căzuseră în uitare de-a lungul anilor; l-am ascultat pe artistul poporului Hvan Cer, cel care și-a jertfit un braț pentru ca ostașii să aibă o oră de teatru pe front. M-am întîlnit cu scriitorii și poeți, ziaristi și pictori coreeni, cu mulți specialiști din țările socialiste veniți să dea o mîna de ajutor în reconstrucție, cu artiști veniți în turnee din aceste țări. Am văzut străduințele, perseverența, tenacitatea și mîndria cu care oamenii din Phenian își reconstruiesc orașul lor socialist.

Și din toate acestea pot trage o concluzie — pe care ruinele și căsuțele mizere încă existente n-o pot infirma: orașul acesta viu și puternic va fi în cîțiva ani o mare și înalțată capitală a economiei și culturii Coreei.

Spaima lui Jon N. Jon

— schiță —

de GH. FLORESCU

Ilustrație de A. ALEXE

Paznicul se uită o vreme încrunțat la actele bătrînului. În afară de buletinul de identitate, vizitatorul îi pusese în mână, hotărît și oarecum triumfător, o delegație bătută la mașină, prin care colectivitul din Jon N. Ion din comuna Albeni este împuternicit să cumpere de la reședința de raion metri cubi de cherestea, 400 bucăți de gle, o roată dințată pentru pompa de apă, 10 perechi de pantofi tenis pentru echipa de ansuri. Mai avea bătrînul o adeverință care testa, sub parafă și iscălitura președintelui, și numitul Jon N. Ion este membru al gospodăriei colective „Lucefărul” din anul 1954. Ivetrul militar adăugat acestor acte și învelit în hîrtie albastră spunea despre persoana din fotografie, pe nume Jon N. Ion, că și-a îndeplinit stagiul în regimentul 14 Vînători.

Cînd cercetarea profundă și oarecum hazlie a acestor acte fu isprăvită, paznicul își înălță între bătrîn, pe deasupra ochelarilor, o pereche de ochi oboșiți, dar binevoitori, și dădu glas unei întrebări ce-i stătea pe limbă din clipa în care bătrînul îi întinsese, prin ferestruică, optanul de acte și adeverințe:

— Dar ce treburi te mină la noi, moșule? Aici e Direcția Generală a Bazinului Carbonifer.

Ingrămădit în scobitura îngustă a ferestrei, Jon N. Ion se uită la paznic de parcă nu i-ar fi auzit întrebarea.

— E în regulă? — întrebă dînsul cu glas răgut, așa cum se cuvine din partea unuia care îlătorise toată noaptea pe tren.

— De bună seamă, moșule. Actele sînt faine — ispușe paznicul, întinzîndu-și gîtul către ferestruică. Însă la cine vrei să mergi? Și cu ce te abă? Aici este Direcția Generală a Bazinului Carbonifer — repetă dînsul bînuind că bătrînul, și mai toți bătrînii, era tare de urechi.

— Apăi — zise vizitatorul, scărpinîndu-se în ărbie — aici am treabă. Cu președintele...

— Ce fel de președinte? — făcu mirat paznicul, și oi n-avem președinte.

— N-aveți? — păru intrigat bătrînul, clătînd în cap. Atunci, cine-i mai mare pe-aici? Cine căleşte hîrțile?

Simțind că-și pierde răbdarea, paznicul vorbi și apăsător.

— Moșule! Te-am întrebat pe cine cauți și

ce cauți la noi, la Bazinul Carbonifer! Tigla și cherestea se vînd în altă parte. Aici e cărbune, mină de cărbune, pricepi ori nu?

Bătrînul se aplecă și mai mult în scobitura ferestrei.

— Dar ce crezi, omule, că nu știu carte? Și ce te burzuluiești așa? Dacă am venit la mină, atunci la mină musai că am treburi. Îl cat pe cal mai mare șef și basta! Înțelesu-m-ai?

Tonul aspru și hotărît al moșneagului fu ca un duș rece pentru paznic. O mai pășise el săptămîna trecută cu unul care ținea morțiș să intre în clădirea Direcției Generale și, pentru că-l judecase pe om numai după îmbrăcăminte, se pomenise cu o salată numărul unu din partea directorului general, care-l poftise scurt să deschidă altă dată ochii mai bine cînd citește legitimațiile. Nici azi nu știa ce funcție o fi avînd individul acela, dar se vede că era una de mare trecere, dacă s-a oboșit, în persoană, chiar directorul general să-l certe. De aceea își muie glasul și spuse profesional:

— Tovarășul director general primește numai între ora 11 și 1, dacă pe el îl cauți — adăugă repede ca să-și facă datoria.

— Și-acu? Citu-i? — întrebă de dincolo bătrînul.

— Șapte jumătate!

— Așa? — făcu celălalt descumpănit.

Apoi pe gînduri:

— Și zici că de la unsprezece?

— Da. De la unsprezece la unul!

— Și mai curînd, nu?

— Nici în ruptul capului!

— Atunci... vîră-mă 'n luntru! Că mi-s cu zoru' — zise bătrînul și aruncă pe masă teancul de acte pe care paznicul i le înapoiasse între timp.

— Unde vrei să mergi, omule? — se repezi paznicul, sfîcîit și scos din fire.

Dar bătrînul vorbi liniștit, imperturbabil:

— La... cum îi spui, la directorul general.

Paznicul se lăsă cu toată greutatea pe scaun și-și scoase ochelarii. Măi ce catrî!

— Bre, moșule! — făcu el cu glas stăpînit.

Pari om de înțeles. Tovarășul director general primește numai între unsprezece și unu. Ți-am mai spus de cîteva ori. Vezi-ți de treburile dumitale, du-te după cherestea, după papuci de dîntuială și la unsprezece n-ai decît să te-ntorci. Eu am să dau de aici telefon secre-

tarei, ea are să te anunțe și dacă tovarășul director general are vreme, te-a primi. E limpede?

— O fi — răspunse bătrînul, mișcîndu-se cu greutate în pervaz — numai că n-am eu vreme s-aștept! Să mă primească acu'!

— Ce s-a întîmplat? — auzi bătrînul în clipa aceea un glas în spatele său și, întorcîndu-se surprins de acest ajutor venit pe neașteptate, dădu cu ochii de un bărbat negricios, înalt, bine făcut, îmbrăcat în niște straie ciudate de cauciuc, cu o șapcă colțuroasă pe cap și în mînă cu un lămpaș.

Fu și mai surprins cînd, de după fereastră, îl auzi pe paznic aruncînd un grăbit și foarte respectuos: „Să trăiți, tovarășe director general”.

Bătrînul îl cîntări scurt din ochi pe străin. Părea să aibă pe puțin 40 de ani, deși putea să fie și mai tînăr, după cum arătau ochii ageri, umbriți de gene stufoase. Gura cu buze pline, cărnoase, care dezveleau un șir de dinți albi și puternici, te-ar fi înșelat și mai mult în prețuirea vîrstei lui.

La rîndul său, directorul general îl măsură pe bătrîn cu interes și pentru că auzise un crîmpei de discuție, și pentru că omul i se părea simpatic prin simplitatea și cutezanța sa. Deși era spre sfîrșitul primăverii, totuși bătrînul purta căciula, o căciula lunguiață cu vîrfurile adus într-o parte, care îi dădea un aer ștrengăresc și întregia figura lui de om sincer, increzător și cinstit, în ciuda faptului că arăta obosit și tras de nesomn.

Bătrînul dădu să-și scoată căciula, dar se mulțumi să și-o ridice de un deget pe frunte. Îmbrăcămîntea omului îl îndemna să-i vorbească deschis, fără prea multă politețe.

— Îl căutam pe tovarășul director general — zise el supărat că glasul îi trăda totuși o oarecare emoție.

— Eu sînt — vorbi simplu directorul general, înveselit de situația aceasta, ieșită cumva din comun. Care-i baiul?

Drept răspuns și fără să-și ia ochii de la interlocutorul său, bătrînul Ion N. Ion scociori o vreme în chimir, de unde, răsufînd ușurat, scoase la vedere un petec de hîrtie și i-l întinse.

Era un mandat poștal pe numele lui Ion N. Ion din comuna Albeni, în valoare de 1.500 lei, expediați din localitate de un anume Ion I. Ion.

— Ce-i cu asta? — făcu mirat directorul general.

— Așa-i că nu pricepeți? — zise bătrînul cu bucurie stăpînită. La fel ca mine, că nici eu n-am înțeles nimic. Bani! i-am ridicat de la poștă, uite-i aici la mine — și se bătu cu palma peste chimirul lat din piele țintuită. I-am adus înapoi. Băiatu-i tînăr, tovarășe director general, și ... de... eu știu!...

Îeșit între timp în ușă, paznicul căta cu interes și curiozitate la bătrîn, la fel ca și directorul general, care, neînțelegînd o iotă din spusa bătrînului, părea gata-gata să se crucească. Totuși, îl asculta cu luare aminte, nădăjduind să deslusească pînă la urmă ce vrea omul acesta scoborît din cine știe ce coclauri.

— C-o viață-ntreagă am trăit cinstit — continuă bătrînul — și n-am căzut pe capu' nimănu povară... De la nimeni n-am cerut, că de ceri trebui să dai îndărăt și se cheamă că-i și mai mare baiul... Eu, banii i-am adus și încă ceva pe deasupra, de, feri-mă doamne, a fi și vreo lipsă...

Își scoase o cogeamite năframă din același chimir care părea foarte încăpător și-și șterse cu mînie fruntea. Apoi continuă:

— Mă-si nu i-am spus nimic, că-i beteagă de inimă și mi-i să nu piară de-a afla cine știe ce de fii-su Ion...

— Care Ion, bădiță? — întrebă încurcat și puțin amuzat directorul general, lăsînd pe marginea ferestruicii lămpașul.

Pentru o clipă bătrînul păru mirat peste măsură.

— Adică... dumitale și se pare de șagă? întrebă dînsul în șoaptă și temător.

— Ce șagă, moșule? Ce să mi se pară? Vorbești în dodii... Fii mai deslușit! Directorul rămase o vreme îngîndurat, apoi, luîndu-și lămpașul, adăugă hotărît:

— Ia vino-ncoace, în birou! — și fără să aștepte răspuns, păși grăbit, cu mers larg.

Bătrînul îl urmă supus, nu fără să-și fi adunat cu grijă actele și hîrțile risipite pe masa paznicului.

O salută stingaci pe fata care făcea de strajă la ușa directorului general și se furișă în biroul

acestui cu căciula — în sfârșit scoasă — în mână. Directorul își apropie scaunul de scaunul pe care-l poartă să se așeze și, deschizându-și cățiva nasturi la salopetă, îl îndemnă să-i povestească:

— Ia zi-i! Dar eu rînduială... Ia-o de la capăt, cine ești, de unde vii, ce necaz te frământă... Pune căciula aici, pe masă — așa! — și vorbește.

— Păi, v-am spus! — îndrăzni bătrînul, a cărui semeție părea să se fi topit acolo, lângă căsuța paznicului.

— Nu așa! Ia-o de la capăt... — porni să-i dea curaj directorul general.

Dar în loc să-i vorbească, bătrînul îi desfăcu în față — și lui, ca și paznicului — documentele, adeverințele, delegația, livretul militar... Cînd directorul general termină lectura lor, bătrînul adăugă:

— Vedeți? Sînt om cinstit... Mă știe o lume, de la noi din Albeni și din toate satele dimprejur. La fel zic și despre copiii mei, Vasile, care-i în colectivă, Maria, măritată cu unul de la fabrica de scule din Rîșnov, și la fel spuneam și despre Ion, care-i aici, la mină.

Directorul general tresări, simțind că bătrînul începe să se apropie de chestiunea în care dînsul — ca director general — ar putea avea vreun amestec.

— Deci, ai un fecior aici, la mină? — zise, căznindu-se să-l aducă pe bătrîn la matca cea bună a povestirii.

— Am, tovarășe director general, am, știți... v-am spus... cum e el cam tinerel... să nu fi făcut vreo pozna... Eu am adus toți banii...

— Ce bani, omule?
— Iată-i... toți! O mie cinci sute și pe deasupra încă cinci hîrtii de-o sută! Că Ion, de ne-a făcut acu' de ris, fi rup coastele, să n-aveți grijă!

— M-ai omorît, bădiță — rise directorul general, încurcat și înveselit, încrunțat și plin de bunăvoință, totodată. Oi fi eu tare de cap, dar nici cu dumneata nu mi-e rușine. Ce-i cu Ion? Și de ce pui banii aici?

Dădu să împingă înspre bătrîn pachetul de hîrtii albastre, însă bătrînul se împotrivi, ca de ceva silnic.

— Lasă-i, tovarășe director general! Mandatul l-am primit ieri și bine s-a chitit să mă trimeată președintele nost' la oraș... Oricum, și-așa, și-așa, eu tot veneam... Dar văd că nu ne-nțelegem...

Bătrînul își trase scaunul cu o șchioapă mai aproape de directorul general și continuă:

— Banii ăștia ori is de furat, ori s-o fi înhăităt băiatul cu alții, ori i-a luat cu împrumut să se grozăvească în sat că-i plin de bani... — adăugă dînsul grav și foarte serios. Pune dumneata de iscodește prin terfeloage și-i vedea de nu-s lipsă undeva. Îi plecat numai de un an „juma” și n-avea de unde cîștiga.

Pe măsură ce vorbea, fața directorului general se întuneca de încordare. Bătrînul părea convins de ceea ce spunea și, la urma urmei, lucrurile ar fi putut să fie chiar așa. Întinse mîna și, apăsînd pe un buton, îndată străjera de la ușă își viri capul prin deschizătură.

— Poftiți! — grăi dînsa scurt, știind anumite reguli aici, la șeful cel mare.

— Dacă ești buna — vorbi directorul general — caută la direcția personalului și află în ce sector lucrează un tînăr — se-ntoarse către oaspetele său — cum îl cheamă pe băiatul dumitale, moșule?

— Ion I. Ion — răspunse bătrînul, ca la armată.

— Ion I. Ion — își îndreptă directorul general vorba către fată.

Se opri asupra unui gînd atunci încolțit în minte și adăugă:

— Să-mi aducă și statele de plată din ultimele două luni.

Fata închise repede ușa. Într-o pornire prietenească, directorul general puse o mîna pe umărul bătrînului.

— Ești un părinte cumsecade, moșule — zise dînsul stăpînindu-și un zîmbet. Uite, acum o să vedem ce-i cu banii ăștia. Și dacă feciorul dumitale a făcut vreo pozna, și-l dau în grijă...

— Așa! Așa, tovarășe director general! Să vă țină dumnezeu, că sîntem oameni cinstiți... Un capăt de ață n-am luat de la nimeni. Iar pe blestematu' aista îl bag în beci și-l țîn numai pe pline și apă — roști cu năduf bătrînul. Iacă necazuri, acu' la bătrînețe... Lumea nu-i toată bună... Și să nu-l fi stricat și pe fi-miu...

O vreme tăcură amîndoi, prilej pentru directorul general să-și aprindă o țigară, pentru bătrînul Ion N. Ion să-și strîngă în pachet actele și documentele și să le așeze cu grijă amănunțită într-o despărțitură a încăpătorului său chimir. Acum se liniștise și-și dobîndi iar semeția aceea, care îl impresionase pe paznic la poartă. Căta plin de mirare, mirarea omului pornit să cunoască totul în viață, la biroul masiv acoperit cu cristal, la tablourile atîrnate de perete, la dulapul încărcat cu cărți, la mica statuetă din bronz, ce înfățișa un miner care se pregătește să găurească stratul de cărbune... la stegulețul acela triumfiular și roșu pe care scria, cu litere de aur, „Întreprindere fruntașă pe ramură” și care era prins în perete, la vedere.

În sfârșit, tînăra deschise ușa, purtînd în mîna niște hîrtii. O urma, surprins, cu om cu părul alb, adus de spate, însă cu mers sprinten, plin de siguranță.

— Ai venit și dumneata, tovarășe Călin? Bine ai făcut. Ia spune-mi, cine-i Ion I. Ion?

Cel întrebat, sub numele de tovarășul Călin și care aici îndeplinea funcția de șef al personalului, luă din mîinile fetei hîrțile și le desfăcu pe rînd, așa, ca să poată fi citite și de directorul general.

— Ion I. Ion — începu dînsul — lucrează în sectorul nouă, abataj frontal, perforator, 170 la sută depășire lunară, salariul plus depășire progresivă 2.143 lei în luna martie, 1.989 lei în luna aprilie, 1.153 lei în prima chenzină a lunii mai... Evidențiat, propus pentru titlul de fruntaș în producție...

Prefăcîndu-se adîncit în cercetarea hîrtilor, directorul general nu scăpa o clipă din ochi fața bătrînului. Dacă la început îi păliseră obrazii, după fiecare cifră rostită părea că-și revine, îmbujorîndu-se... Simțea că rostirea fiecărei sume îi ia din spate o grea spaimă și o cumplită povară...

G. Demetru Pan NOCTURNE

*Carul-Mare își așterne
Diamantele eterne —
Scapără din spițe, rece;
Mută, luna îl petrece...*

*Bate luna-n plin brădetul;
Brazi învață alfabetul —
Scriu cu steele, sus, pe boltă
Cîte boabe-s în recoltă.*

*Luna rîde, cînd pe ape
Steelele nu pot încape
Și se oglindesc în rouă —
Sînt, elt griu în roada nouă...*

George Cindan VARA LA SINTĂMARIE

*Vara, la Sintămărie,
Văd muierile în șir
Cum se duc la cimitir
Cu lumini și cu răchie.*

*Pe mormînte, peste flori,
Lasă lacrima să plîngă,
Biata inimă cu tîngă
Tot îi cheamă pe feciori.*

*Dorm aci pe veșnicie
Romnași ce s-au luptat
Cu fasciști veniți în sat
Vara, la Sintămărie.*

*Dintre mame, numai una
Nu găsește loc de plîns,
Ochiul e de ură stîns,
Buza stîntită, ca pruna.*

*Nu mai dînsa dintre toate
Fuge ctu-i cimitirul,
Răscolește iarba, pirul,
Și tot strigă: „Nu se poate!*

*Spune-mi, doamne, mai tîntii
Unde mi-i feciorul meu,
Vreau să-i pun lumini de seu,
Să-i ardă la căpătii“.*

*Trec drumeți, și care trec,
Și țigani în pribegie,
Fiindcă-i zi de Sint-Mărie
Și-astăzi oamenii petrec.*

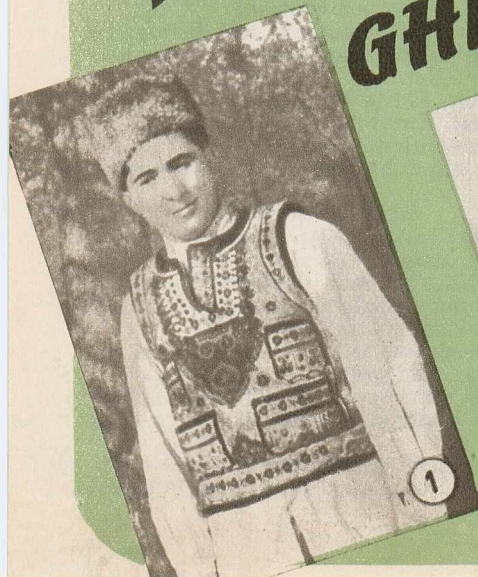
*Și tot plînge mama-n rugă,
Și-n zadar mormîntu-l cată,
Căci n-a fost săpat vreodată
Cu hîrleț și săpălughă.*

*Nici cenușă n-a rămas
Din arsura blestemată,
C-a bătut-o stîntul toată
Peste țărna fără glas.*

*— De-ar veni cumva pe-aci
Cei ce-au ars de viu feciorul,
Cum aș prinde-n mîini toporul,
Cum i-aș face gura brici!*

*Și-apoi iese-n drum și cheamă
Trecătorii și-i îmbie:
— Beți o gură de răchie,
Că ați fost cu-al meu de-o samă!*

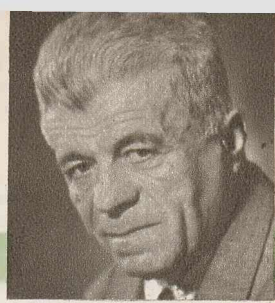
Foto- GHICITOARE?

Publicăm în fotografia
alăturată două costume
naționale, nu în întrege-
me, dar suficient ca să
poată fi identificate. Da-
că ghiciți, fără multă do-
cumentare, din ce regi-
uni ale țării sînt aceste
costume și cine le poartă,
aveți — cum s-ar spune —
... 25 de puncte.
Dacă nu reușiți să ghi-
ciți, citiți răspunsul în
pagina 20.

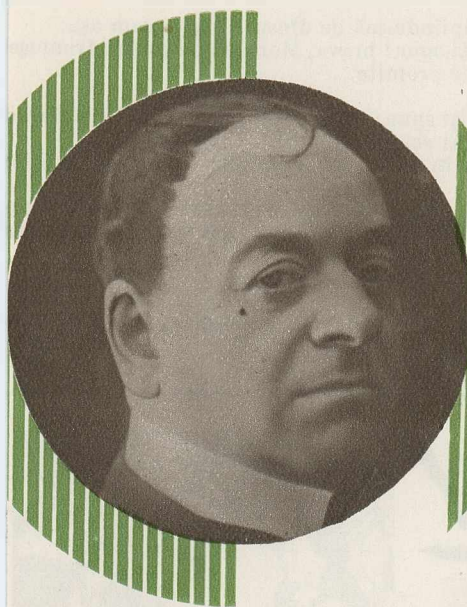
ADUCERI AMINTE

de GH. CIPRIAN — artist emerit al R. P. R.

Gh. Ciprian

Gh. Constantin Nottara

CONSTANTIN NOTTARA

Mă voi strădui să evoc pentru dv. unele amintiri; le voi depăna așa cum m-oi pricepe, rugînd pe maestrul supraestefi să mă ierte dacă însemnările mele nu vor fi și literare.

★

Pe strada Carol, cam în dreptul pieții de flori, la cîțiva pași de faimosul magazin „La Balon”, se afla pe vremuri vestita sală „Dacia”, cunoscută prin intrunirile publice care se țineau acolo.

Uneori, la răstimpuri, în hardughia scobită în pîntecele hotelului cu același nume se juca și teatrul.

Vara, se juca la „grădină”, adică într-o curticică pavată cu bolovani, pe care musfeau sosurile picante ce se prelingeau din cuhniile restaurantului vecin, accentele patetice ale actorilor amestecîndu-se cu comenzile chelnerilor și bătăile din clești ale grataragiilor.

Acolo, pe cutioara aceea de chibrit, am repetat noi vreo două săptămîni pe Ștefan Voievod, piesă în patru acte și în versuri, de State Dragomir.

Eu, rugat de maestrul Constantin Nottara să recopiez un tablou nu prea citeț, mai mult lipseam decît îmi vedeam de rol — care de altfel n-avea decît vreo două-trei vorbulițe. Le moșmondeam în surdina și o tuleam.

— Măi Gheorghe — mă oprea din drum Nottara — cînd e gata textul?

— Nici o grijă, maestre, n-aveți nici o grijă! L-am adus în seara premierei. Eu n-aveam replici cu vodă — numai cu boierii. Și de aceea mare fu uimirea maestrului, auzind pe scenă, la spectacol, o tiradă patriotică subliniată de public cu aplauze.

— Ptiu, blestemăție, asta nu-i din piesă!
— Dar de unde, maestre?
— Să-mi radeți mie o sprinceană, dacă tirada e din piesă!

După lăsarea cortinei, ceru suflerului să-i arate tabloul cu pricina.

Tirada, drăguța, era la locul ei — scrisă cu slove mari, citețe.

— Și textul vechi?
— N-ați spus să v-aduc unul... nou?

Puștii cu bărbi — boierii — cu care complotasem începură să incescă.

Meșterul clătină din cap, zîmbind cu înțeles.

— Ptiu, blestemăție! (Era înjurătura lui obișnuită).

Îi plăcuse tirada.

Mă mîngîie pe păr și rise. Iar cînd gongul bătu, îmi spuse serios:

— Ai ușurință la condei și cîndva, dacă o să te ții de treabă, ai să poți scrie. Deocamdată,

însă, află că ce-ai făcut nu-i corect.

— Maestre...

— Auzi ici? Nu-i corect.

Am plecat capul.

— Noi, actorii — urmă marele dascăl

— sîntem datori să păstrăm cu sfințenie slova autorilor — nu,

de dragul aplauzelor, să evadăm din textul lor.

Am roșit ca un copil prins cu mîna în buzunarul altuia.

C. I. Nottara în „Judecătorul din Zalomea” (foto 1), în „Lucașfărul” (foto 2) și în „Hamlet” (foto 3).

Scenă din „Apus de soare”. În rolul lui Ștefan cel Mare, C. I. Nottara.

— Așa să știi, măi Gheorghe!
 — Da, maestre...
 Cinstea profesională, alături de marele său har, a fost una din trăsăturile caracteristice ale maestrului Constantin Nottara.

ION MORȚUN

Și pentru că în aducerile mele aminte stăruie, lângă imaginea maestrului, și aceea a confratelui său întru măiestrie, Ion Morțun, să-mi fie dat voie să îndrept ochii suvenirului și către acesta.

Parcă-l văd cu căciula lui de oaie, tartanul pe după gît, trei-patru gheroace sub palton, șosonii descheiați și țigăruca în colțul gurii. O mină de om. O moguldeată. Dar cită viață și ce duh viu în ciovicțica ceea de moldovan! Unde intra, se-nviora încăperea deodată: avea pe nu știu ce și pe nu știu cum.

— Bri, strașnic geruiește!

Și parcă aducea cu dînsul înghețul tot de afară.

— Cum merg rini-chii, coane?

— Ghine. Într-unul chiatra-i cit un bob di miei, în celalt a-ghe cit oul di găină...

Îi era dragă limba neaș moldovenească și, după douăzeci de ani de muntenie, vorbea tot get-beget moldovenește, ca-n „ziua cînd o fost purșies la Bucuriești“.

Nu este adevărat că pe om îl cunoști la un pahar de vin — căci băutura încinge mintea, ațîță simțurile, strîmbă și falsifică dimensiunile. Nu la băutura, ci la drum îl cunoști pe om. Dai mîna și zîmbești o viață întregă unor inși care își rup falcile zîmbindu-ți și o viață întregă te amăgești, crezînd despre cutare că-i așa, despre cutare că-i altminteri. Pleacă la drum cu unul ori cu altul, ori pleacă cu amîndoi și ai să te lămurești curînd,

curînd. Pe meșterul Morțun l-am cunoscut la drum — într-o „turnea di tiatru“ cum grăia dumnealui. Un om levent. Tare subțire. Și sugubă, nevoie mare. Cabina lui de drum de fier era un poem.

Peste cele două bănci de lemn — călătoream cu-a „trîia“ — trîntise o saltea mare de lînă, peste saltea perini de puf, plăpumi, macate, pui de perini, scoarțe, pături și cearșafuri. Pe o măsuță: sticle și borcănase cu doftorii; pe policioare, lămți, mere și portocale; iar pe podea, lăzi cu clondire de apă minerală. Și între acestea toate, o căciulă fuguiată, iar sub căciulă: Morțun! Să juri că ar fi plecat spre pol.

La drum îl cunoști pe om. Trăind cu el alături, frecîndu-te de dînsul, îl pipăi, îl adulmezi, îl simți. Zdruncinul roatelor face să pice sulimanul.

★

Îi plăcea atît de mult rolul arhivarului îndrăgostit de gloabe, încît spectacolul de retragere din teatru nu-l dete nici cu „Manasse“, nici cu „Borkman“, sau cu „Rața sălbatică“ — piese în care strălucise — ci cu comedioara ecvestră „Omul cu mîrșoaga“, deși nu jucase niciodată în ea la București... Sfirșea cu un debut!

În seara reprezentației festive, Morțun, zgribulit într-un jilț, dîrdiia tot și flecărea, să prindă curaj:

— Măi, ce-am jucat la Ieși, la Cluj, la Timișoara, aceea-i fliac. Amu să vezi ce-mi poate chelea. Poftește în sală, să te crușiești și tu de ce-ai fost scris. Poftește!

Nu-l văzusem pînă atunci, deoarece în „turnea“ jucam și eu; iar de pe scenă, neavînd perspectiva trebuincioasă, nu puteam să-mi dau seama ca lumea.

Urmărindu-l însă din stal, m-au uluit într-adevăr simplitatea, firescul și adîncimea cu care Morțun își trăia rolul.

După spectacol: festivitatea, sărbătorirea, cuvîntările.

Îmi arătă, în pauză, un pomelnic întreg de oratori.

— Măi, să nu te împingă dracul să iai și tu cuvîntul!

— De ce, coane?

— Fiindcă îți știu eu obiceiul: ti dai la om! Pe mini ai să mă lauzi și ai să înțepi pi alții...

— Îmi pare rău...

— Măi, fii om de omenie, nu-mi feșteli serbarea.

... Gongul bătut. Toată suflarea actoricească năpădi în scenă, în jurul lui Morțun. Cucoanele, în rochii lungi, cu coadă; bărbații, în fracuri ori în smochinguri.

Pînza se ridică și ropote de aplauze salutară tabloul acesta camaraderesc. Ovații. Cîțiva domni din sală se ridicară în picioare. Apoi alții. Și-apoi alții.

Morțun avea lacrimi în ochi. Fața i se strîmbase toată și întreaga lui făptură parcă sta să-ntrebe:

— Cu ce-am greșit, dumnezăule?!

„Greșise“ cu arta, cu talentul lui.

Din nefericire, începură cuvîntările. Domnii vorbitori porneau di dreapta scenei, înaintau în fața lojii regale, se frîngeau de șale și apodădeau drumul la manivelă. Aceleași limonade, aceleași siropuri, aceleaș peltele: cînd s-a născut sărbătoritul, în ce lună a anului, în care zi lunii, pe la ce școli a umblat, ce dascăli a avut și așa mai departe... Papa gali vorbărești. Țircovnici de strană. Să-l iei pe unul și să-l zvirlî în celălalt... Nici un cuvînt zvîcnit din inimă. Totul din buze. Vorbe.

Și apoi: sărbătoreau pe Morțun, ori pe vodă? Căci domnii cuvîntătoare stăteau, ca la fotograf, trei sferturi întorși spre rege și un sfert către Morțun. Iar pe cînd grăiau, trăgeau cu coada ochiului, să vadă: ascult ori nu vodă, zîmbește, ori se-ncruntă.

Ultimul cuvînt, după obicei, îl avea sărbătoritul. A sosit și momentu acesta.

Morțun da să răspundă, cînd îi tăiai drumul. El șuieră printre dinți:

— Astimpără-te, bri!

Mă făcui că n-aud și, apropiindu-mă de dînsul, îi grăi cam așa:

— De la actor la actor, îți spun: brava, Morțun! Ai jucat frumuse

Esti, ca să zic așa, un tînar ce promite...

Sala hohoti. Apoi urma:

— De la actor la actor... Îți spun: bine c-am scăpat de tine! Iar c

la prieten la prieten: bine c-ai scăpat de noi!

Rumoare pe scenă, risete în sală. Întorcîndu-mă după aceea către public, zisei:

— Dumneavoastră știți de ce sărbătoritul, din toate piesele, a ales la retragere pe asta cu calul năzdrăvan? Fiindcă, așa micuț și firav cu îl vedeți, Morțun e un erou.

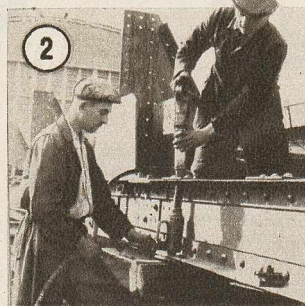
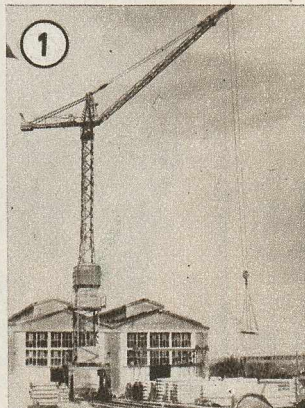
Și inclinîndu-mă în fața publicului, încheiai:

— A vrut să se retragă călare!

... Multă vreme apoi s-a vorbit despre retragerea ecvestră a lui Morțun din teatru...

notăm!

ÎN FABRICĂ DE... PODURI

La Pitești, în atelierele întreprinderii de construcții metalice (F.C.), se produc prefabricate pentru construcțiile de poduri de mare rezistență.

În același timp, la I.C.M. Pitești se fabrică grinzii metalice grele pentru marile poduri.

În fotografiile: 1) În fața noilor hale macaraua-turn cu o capacitate de 3 tone transportă piesele prefabricate destinate construirii podurilor de mare rezistență; 2) Muncitorii Marin Apostol și Spiridon Cristea, fruntași în muncă, lucrînd la nițuirea grinzilor principale ale viitoarelor poduri.

Fotografii de A. PALLY-Pitești

DANSATORII DIN AVRIG

Costumele fărânești din Avrig au fost recent admirate pe străzile Orașului Stalin, cu prilejul sosirii în localitate a unui mare grup de tineri și tinere pentru a participa la concursul regional al formațiilor artistice organizat de către cooperatorii meșteșugărești din regiunea Stalin.

Aparatul fotografic l-a surprins în fața Teatrului din Orașul Stalin, cu cîteva minute înainte de prezentarea dansurilor.

Fotografie de Ion FRIDMAN

MICII SERICICULTORI

Elevii Școlii nr. 2 din Piatra Neamț au găsit un mijloc plăcut și instructiv de a se recrea în vacanță.

În săli amenajate chiar în localul școlii, ei îngrijesc mîl de viermi de mătase, crescîndu-i și hrănindu-i cu frunze de dud.

Fotografie de Simon POMPEI

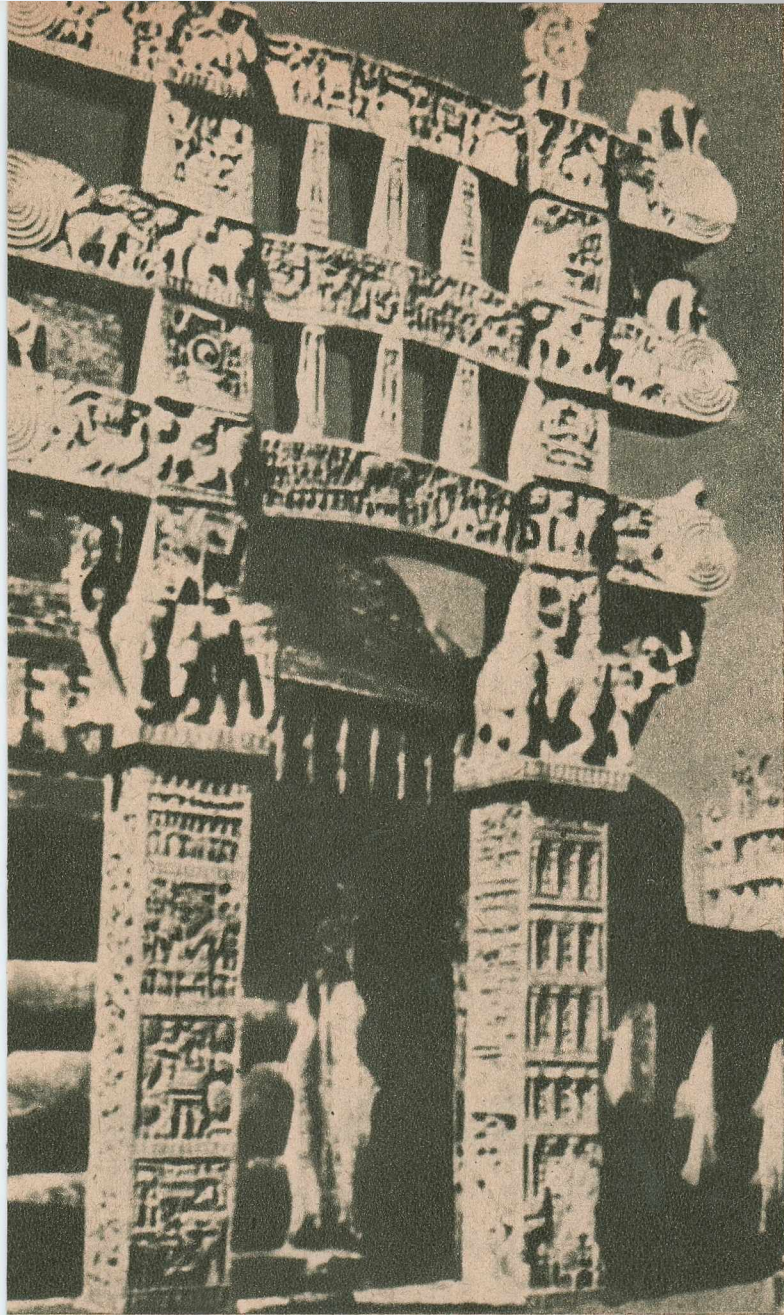
ATELIERE ÎN ȘCOLILE ELEMENTARE

La Școala de 7 ani nr. 15 din Ploiești, situată în cartierul muncitoresc Bărcănești, s-au înființat, cu sprijinul întreprinderilor petrolifere din cartier, ateliere de mecanică și ajustaj, în care elevii fac practică sub îndrumarea unor maeștri calificați.

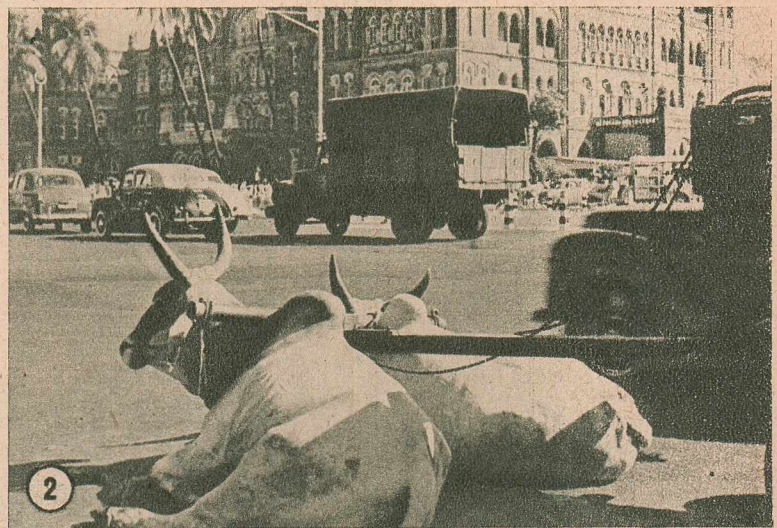
Fotografia alăturată redă un colț de atelier.

Fotografie de I. VERMONT

notăm!

În partea de răsărit a Indiei se află cele mai vechi monumente ridicate de credincioșii budhiști. Aceste monumente, în formă de cupolă, serveau și drept temple. Numele lor vechi este acel de „Stupa”. În clișeu nostru poate fi văzută poarta de răsărit a mării Stupa de la Sanchi, datînd din secolul I înaintea erei noastre.

1 Figură impresionantă de bătrîn indian care, ținîndu-și mîinile împreunate în semn de salut și rugăciune, exprimă prin noblețea trăsăturilor și prin limpezimea și adîncimea privirii sale, dreptul și năzuința poporului său la o viață demnă.

2 O imagine frecventă pînă și pe marile artere ale Bombay-ului, al doilea oraș din India ca întindere și populație. Animale socotite sfinte de milenii, bovinele știu că pot să se odihnească pe... străzi, fără riscul de a fi tulburate.

3 Vechimea artei dansului în India se pierde în negura vremurilor. În accepția indienilor, el este mai întotdeauna și un mijloc de comunicare directă prin mimică, mișcare și gest, a unei anecdote, povestiri. Dansul interpretat de aceste indiene istorisește, prin mișcările degetelor și ale trupului, viața zeului Krishna, zeul dragostei.

INDIA

-umbre și lumini-

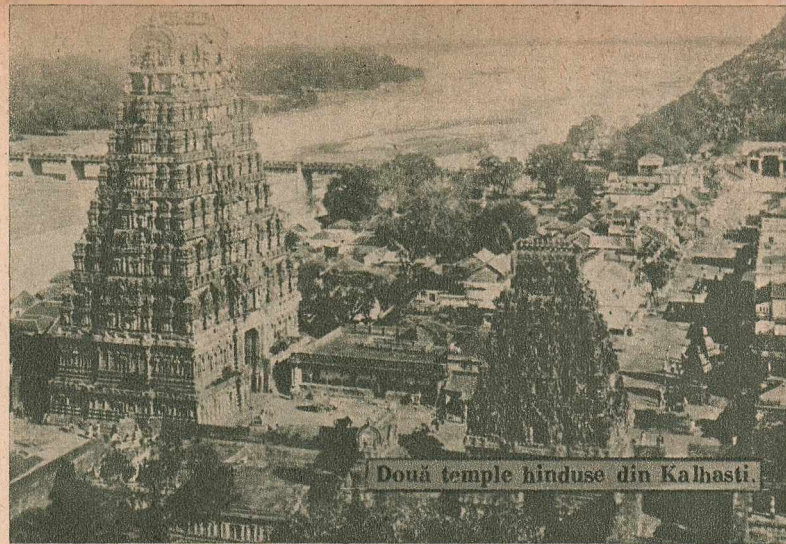
INSTANTANEE

DE MIHAI GHIMPU

A

vionul cuadrimotor înghițise, depărtările cu nesațul unui Flămânzilă din poveste. Și drumul lung de peste 8.000 de kilometri a luat sfârșit pe pământul Indiei.

Neastîmpărat mistuitor de energii și de vieți ome-nești, Bombay mi-a apărut în același timp un cîntec îmbietor prin superba lui așezare naturală. Spre orele de seară, în golful pe marginea căruia partea sudică a orașului se-ntinde ca o sprinceană prelungă, apele mării încep să se retragă chemate de reflux. Atunci, în timp ce în inima citadelei mașinile se întretaie pe străzile largi și elegante, în timp ce luminile se aprind la ferestrele apartamentelor luxoase din blocurile care străjuiesc faleza, de sub planșeele ei de beton mii și mii de oameni, ale căror siluete se proiectează halucinant pe fundul mării, se avîntă în mîl, pînă la genunchi. Gesturile lor febrile caută printre bolovani și stînci rămășițele de vietăți marine pe care — abundentă și generoasă — marea, în majestuoasa ei retragere, le-a părăsit cu disprețul bogătașului care lasă pradă sclavilor urmele unui festin îmbelsugat. Explicația? Privirile mi-au alunecat spre dreapta, unde la capătul arcului amîntit

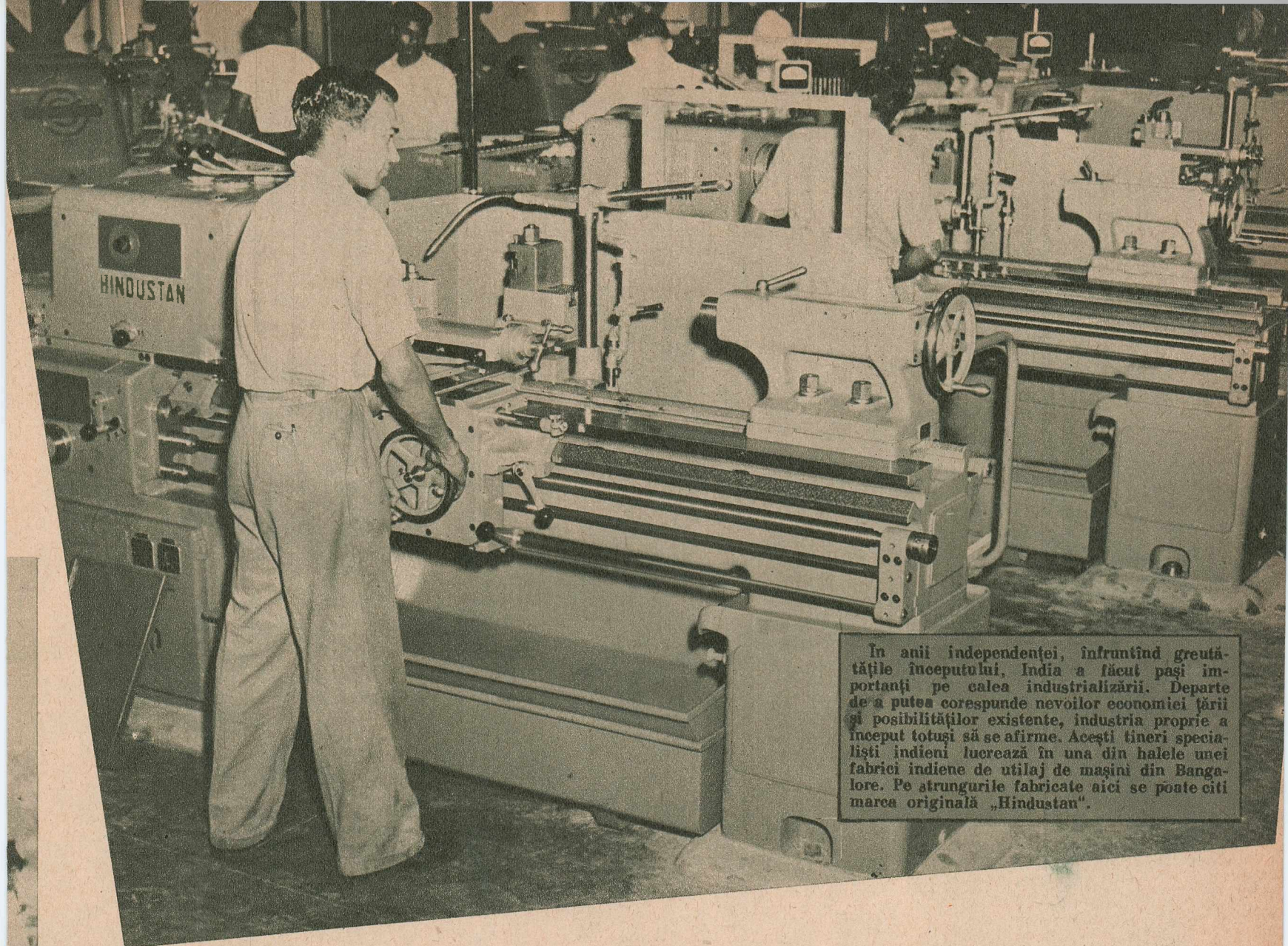

Două temple hinduse din Kalhasti.

se înalță severă, impunătoare și teribilă, „Poarta Indiei“. Cu bolțile ei imense, cu cele patru turnuri care-o prelungesc parcă amenințătoare spre cer, „Poarta Indiei“ îți vorbește de peste veacuri de mina stăpînu lui englez, care a așezat-o aici ca semn al puterii sale. Timp de aproape 200 de ani, prin această simbolică și monumentală poartă, s-au scurs

Una din cele mai veridice și tulburătoare imagini ale Indiei de ieri și, într-o anumită măsură, de azi! Lipsurile și foamea mină mii și mii de oameni în rătăcirii fără sfârșit dintr-o regiune în alta a țării, în căutare de muncă și hrană... Pe aceste drumuri ale suferinței întâlnești și copii, și mături, și bătrîni. Iată un astfel de convoi pe pavajul unui mare oraș. În fund se văd automobile și clădiri impunătoare. Mereu același tulburător contrast.

În anii independenței, înfruntând greutățile începutului, India a făcut pași importanți pe calea industrializării. Departe de a putea corespunde nevoilor economiei țării și posibilităților existente, industria proprie a început totuși să se afirme. Acești tineri specialiști indieni lucrează în una din halele unei fabrici indiene de utilaj de mașini din Bangalore. Pe strungurile fabricate aici se poate citi marea originală „Hindustan”.

spre îndepărtata Anglie, fluvii de aur și argint; n-au intrat în schimb decât exploatarea în număr din ce în ce mai mare. Azi, în India care își sărbătorește un deceniu de la independență, ea are semnificația unui „memento mori” la a cărui umbră poporul indian meditează și acționează pentru ca niciodată „Poarta” să nu-și mai poată recăpăta tîlcul vechi.

★

Pe întinderile regiunii Delhi au apărut și au dispărut rînd pe rînd cetăți care au lăsat doar ruinele să mai vorbească despre vechile lor așezări. Astăzi, pe lângă orașul care-și păstrează vestigiile istorice, au răsărit așezări noi de o splendidă arhitectură, în care viața pulsează în ritmuri de mare citadelă. Clădiri impunătoare, adăpostind instituții și ministere, bungalow-uri minunate, înșiruindu-se de-a lungul unor bulevarde de o neobișnuită lărgime, mii de automobile, taxi-uri, motocicletele cu ataș transformate în autobuse în miniatură îți amintesc mereu că ești în capitala unei țări imense ca întindere și populație.

Partea veche a orașului contrastează violent cu noul Delhi. Ea înconjoară centrul cu un briu de mizerie, infecție și promiscuitate. Magazinele arătoase sînt înlocuite aici cu maghernițe de scînduri, în care un furnicar de lume își duce traiul. Noțiunea propriu-zisă de locuințe e numai ipotetică, fiindcă oamenii dorm și trăiesc mai mult în drum. Căderea nopții acoperă de fapt și „orașul nou” cu un țol de ființe omenești, lipsite de adăpost, care în lipsa unui acoperiș, își fac culcuș pe trotuare și în ganguri.

Dimineața, orașul își reia însă cadența trepidantă, ștergînd parcă cu un uriaș burete de uitare tristețea nopților chinuite.

★

În India, istoria poți s-o citești pe ziduri. La numai 12 kilometri de New-Delhi poate fi văzut faimosul „Pilon de fier”, pe care sînt înscrise de un mileniu fragmente din codul de legi al împăratului Așoka. În imediată vecinătate se înalță „pînă la cer” minaretul lui Kutub, a cărui construcție originală, datînd și ea de aproape 1000 de ani, îl categorisește încă pînă azi ca pe cel mai perfect turn de acest fel din lume.

La grottele de la Ellore și Ajanta, săpate pînă la adîncimi de 50-60 de metri în inima de granit a munților, depărtarea anilor se învecinează cu primele secole din era noastră. Am vizitat și celebrul Taj-Mahal, poemul în marmură albă care se numără printre minunile lumii. Peste 20.000 de oameni au muncit aproape un sfert de veac la transpunerea în

piatră șlefuită a acestui imn al amorului conjugal (împăratul Șah-Yah a ridicat acest mausoleu în amintirea soției sale Mumtaz-Mahal).

★

În miezul unei zile toride m-am oprit într-un sat de pe drum care ducea de la Aurangabad spre Ellore. O pană de mașină m prilejuit brusc un salt de cel puțin trei milenii în trecut. Bordeiele, niște scunde ceaune întoarse cu gura în jos, nu atingeau nici măcar în țînea unui om în picioare și erau făcute din lut, avînd drept intră o gaură de diametrul unui trup omenesc, pe care însă nu puteai înfățișa decât pe brînci. Pe partea opusă o altă gaură, de dimensiuni mult n mici, asigura un așa-zis „sistem de ventilație”. În sat am întilnit oameni care nu cunoșteau moneda, fiind încă la stadiul de troc; oameni care purtau pe ei, indiferent de vîrstă, nici un fel de veșmînt și care se află la mentalitatea de trib. La marginea satului, în băltoace nămoloa: cîțiva bivoli negri costelivi, cu cocoase proeminente și coarne majestu răsucite, reprezentau întreaga forță de muncă animală de care dispun colectivitatea. Am aflat că în țara acestor 357 de milioane locuitori n sînt încă 30 de milioane țărani în același stadiu. Ce moștenire grea ce muncă uriașă stau în fața acestui admirabil și chinuit popor!

★

Păduri de coșuri de uzină te întîmpină la Calcutta și Bombay; țănesc zi și noaptea sutele de războaie mecanice în marele centru de indust textilă de la Aurangabad; în jungla îndepărtată și la poalele munților întilnești tot mai multe siluete de sonde (unele din ele instalate de specialiști romîni și cu utilaj fabricat în țara noastră); te impresionează puternicele baraje și hidrocentrale care taie drumul imenselor fluv transformîndu-le energia în kilowați-lumină; o excepțională rețea șosele asfaltate, un bogat traseu de linii aeriene și feroviare, 26 de stațiuni emițătoare de radio... Toate concurează la împlinirea tabloului despre India de azi și cea de mîine.

Și totuși...

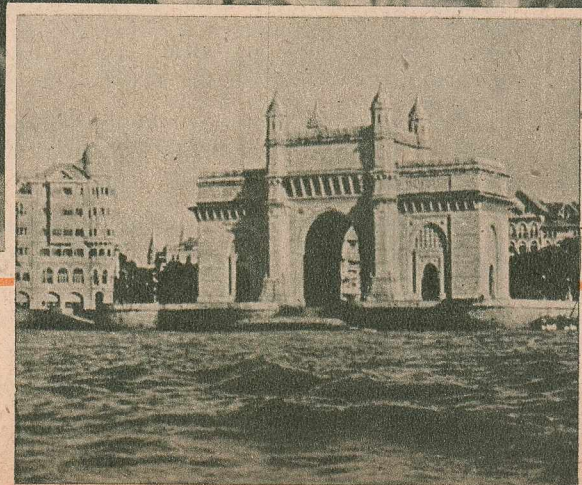
Parcînd drumurile țării se pot observa și acum pe fețele locuitorilor urme, dacă nu chiar semne certe, ale unei subnutriții împinse pînă la ultima limită. E pecetea anilor de stăpînire colonialistă...

Deși încă nu total stăpîn în grădina lui (capitalul anglo-american mai domină serios economia țării), poporul indian începe cu tot mai mult hărnicie și hotărîre să-și plivească pămîntul de buruieni străine, să se pească păsările răpitoare venite de peste mări și să se bucure de rocamuncii sale.

Poporul Indiei are de lecuit răni adânci și vechi. El are de clădit un viitor mai bun. De aceea dragostea lui pentru pace este atât de adâncă și lupta pentru menținerea ei atât de tenace. În marile centre ale țării se țin lanț demonstrațiile oamenilor muncii pentru apărarea păcii. În clișeuul nostru poate fi văzut un aspect de la o demonstrație pentru pace a muncitorilor din Calcutta.

„Poarta Indiei” — faimoasa construcție pe unde se scurgeau, spre folosul coloniștilor englezi, toate bogățiile Indiei. →

La Karlovy Vary, cunoscuta stațiune balneo-climaterică cehoslovacă, s-a desfășurat, pentru a zecea oară, Festivalul cinematografic internațional, devenit în ultimii ani — alături de festivalurile de la Cannes, Veneția sau Edinburgh — una dintre cele mai importante manifestări de acest fel din lume. Privită de sus, de pe dealul Jeleni-Skok, celebra stațiune balneară ce devine în fiecare vară o adevărată capitală a cineastilor din întreaga lume, își apare ca un pitoresc oraș de basm...

A ZECEA EDITIE

de D. COSTIN

Delegațiile au depus o activitate bogată, în afară de participarea la vizionările de filme. În fiecare zi au avut loc întâlniri, recepții, conferințe de presă. Iată un instantaneu de la conferința de presă organizată de delegația română. Tov. Ștefan Ioan, directorul Centrului de producție cinematografică Buftea, răspunde la întrebările ziariștilor.

Iată-o pe actrița sovietică Anna Makarova — interpreta filmului „Înălțimi” — înconjurată de gazetari veniți din S.U.A., Anglia și India.

Pe lângă mulți creatori de filme, din țările capitaliste au sosit la Karlovy Vary și numeroși producători și oameni de afaceri, interesați să cunoască cinematografia diverselor țări, să încheie tranzacții. Și — judecând după figura domnului G. H. Goodhind, director al societății engleze „Rank Overseas Distributors”, se pare că vizita la Karlovy Vary a dat rezultatele scontate...

În prima săptămână a Festivalului, vremea a fost extrem de călduroasă, temperatura atingând 50 de grade la sol. Pe lângă alte efecte, căldura toridă a stimulat mult setea oaspeților. Într-o singură zi, la 7 iulie, s-au băut — ne informează buletinul publicat de Casa presei — 100.500 litri de bere și 48.000 de sticle de apă minerală. Dar nu numai căldura a stimulat setea, ci și gustul bun al berei „Pilsen”... Cel puțin așa ne-a mărturisit actrița argentiniană Isabela Sarli, pe care o vedem întărindu-și cuvintele prin fapte...

Printre filmele care au plăcut cel mai mult se numără creația cineaștilor chinezi „Sacrificiu de Anul Nou”, pe a cărui interpretă principală — actrița Pai Yang — 7-o prezentăm aici. Între alți oaspeți ai Festivalului, amintim pe actrița franceză Nicole Cooreol, actrița Giovanna Ralli și regizorul Luciano Emmer (Italia), actorul danez Claus Ragh ș. a.

← Desigur că, dintre punctele de atracție ale Festivalului, n-a lipsit nici tradiționala „Periniță” românească.

La Karlovy Vary a sosit și popularul actor și regizor indian Raj Kapoor, pentru a asista la prezentarea filmului său „Sub vălul nopții”.

Doouă poezii de NAZIM HIKMET

BALCONUL

În stațiunea Varna, la Balkanturist,
priesc de pe balcon:
strada, copacii,
după copaci, nisipul;
de-acolo-nainte, desigur, cerul și marea...
... dar nu sînt acolo:

nici cerul, nici marea.
De-acolo-nainte e numai lumina,
lumina cea goală și fără de margini...
În văzduh, adie-o mireasmă de trandafiri
care-ți ațîță nările...

Nu zăresc trandafirii
dar, după mireasmă, știu:
toți sînt imenși, toți sînt roșii!
Coboară spre plajă turiști polonezi
goi, trandafirii și bălai.

O rîndunică
se rotește deasupra capului meu.
Aripile — negre. Pieptul — alb.
Întru nimic n-adeuce cu-o albină
dar seamă-ntr-attit cu o albină!
Iat-o văzută și nevăzută,
urcînd, coborînd, ciripind,
amețită și beată de propriul ei ciripit...
În farfuria albastră — taratorul
Se aduce pită frămîntată cu brînză albă
de parcă-aș fi la Stambul.
Se aduce pită cu susan; e fierbinte și fragedă
În această zi de vară, la Varna,
Chiar pentru poetul foarte bolnav și foarte emigrant,
viața — fără vorbe mari — e-o fericire.

HOTELUL BOR

Nu, nu se poate dormi în această Varnă!
nu se poate dormi
de atîtea stele,
de apropierea lor,
de lumina lor limpede

— nu, nu e chip —
de foșnetul valurilor murind pe nisip,
de susurul scoicilor de sideș,
al pietrișului,
al mușchiului sărat,
de zgomotul vapoarelor care trec peste mare
și ca o inimă bat,
de amintirile care vin din Stambul,
trec Bosforul și-mi umplu odaia...

Unele amintiri au ochi verzi ca văpaia,
altele poartă cătușe;
unele flutură o balistă
care miroase a lavandă.

Iubita mea, nu se poate dormi
de atîtea stele,
de apropierea lor,
în această Varnă, la hotelul Bor.

În românește de Nina CASSIAN

Fotoreporterii au avut și ei mult de lucru...

SIRIA

MIC DOCUMENTAR LA CEREREA CITITORILOR

Siria este situată pe malul răsăritean al Mării Mediterane, mărginindu-se cu Turcia, Irakul, Iordania, Israel și Liban. Suprafața țării este de 182.680 km. pătrați, iar numărul populației este de cca 3.800.000 locuitori.

La Damas—unul din cele mai vechi orașe din lume—se află capitala țării. Alte orașe mari sînt: Aleppo, Homs, Hama și portul Latakia.

Partea de vest a țării este muntoasă, cu clima umedă și cu o populație mai densă, care se ocupă cu agricultura, în timp ce cîmpia răsăriteană cuprinde regiuni semipusti și pustii. Fluviul Eufrat și riul Mahr-el-Asi sînt singurele ape care nu seacă vara în timpul căldurilor, putînd fi folosite la irigarea terenurilor. În regiunile muntoase cresc stejarul veșnic verde și pînii de Aleppo. În sud sînt oaze cu palmieri și curmali, iar în valea Eufratului se cultivă grîul și orzul, livezi de pruni și plantații de viță de vie. Animalele sălbatice întîlnite mai des în această regiune sînt: hiena vărgată, șacalul, mîgarii sălbatci.

Populația, de origine arabă și curdă în majoritatea ei, are ca ocupație de bază creșterea animalelor. Cei mai mulți dintre crescătorii de animale sînt nomazi. În Siria mai trăiesc armeni, asirieni, turkmeni etc.

Siria este o țară agricolă cu o economie înapoată, rod al cîotopirii țării de către turci (1516-1918) și apoi de către colonialiștii francezi (1920-1946). Întinderi mari de pămînt fertil sînt și azi necultivate, în timp ce în sate domnesc o neagră mizerie. Fiecărui țărăn îi revin în medie 0,1 ha de pămînt, în timp ce moșierii feudali posedă latifundii întinse pe sute și chiar pe cîte o mie de hectare.

Industria extractivă este slab dezvoltată, deși țara posedă bogate zăcăminte de petrol, bitum, minereuri de fier, cupru și metale nferoase. Majoritatea întreprinderilor industriale o formează fabricile de zahăr, ciment, textile, săpun, asfalt, tutun și spirit. Numărul muncitorilor în aceste întreprinderi se ridică la aproximativ 70.000.

După primul război mondial, sub presiunea mișcării de eliberare națională, Siria a fost proclamată republică. Dar puterea economică și politică a rămas în mâinile colonialiștilor francezi. În anul 1946, datorită luptei dirze a poporului sirian pentru evacuarea trupelor engleze și franceze de pe teritoriul țării, precum și mulțumită sprijinului acordat de Uniunea Sovietică în cadrul O.N.U. acestor cereri îndreptățite ale poporului sirian, Siria și-a căpătat adevărata independență.

Dar imperialiștii n-au încetat să comploteze împotriva țării. Siria este de mai multă vreme obiectul

unei lupte dirze între monopolurile petrolifere ale Angliei și S.U.A., întrucît prin teritoriul ei trec conductele petrolifere ce duc din Irak spre Liban, aparținînd societății „Irak Petroleum Company”, precum și conductele construite de „Transarabian Pipe-Line Company”. Interesul S.U.A. și Angliei pentru Siria a crescut și mai mult în ultima vreme, prin descoperirea unor bogate zăcăminte petrolifere în partea răsăriteană a țării.

În lupta lor surdă dar crîncenă pentru dominația în țările Orientului Apropiat, imperialiștii englezi și americani nu se dau în lături de la nici o manevră, de la nici un șantaj, de la comploturi, asasinat politice și lovituri de stat. Un astfel de complot, urzit de cercurile imperialiste cu ajutorul reacțiunii irakiene, și care urmărea răsturnarea prin arme a guvernului sirian, a fost descoperit la sfîrșitul anului 1956.

În ultima vreme, Siria și-a întărit legăturile economice și culturale cu Uniunea Sovietică și țările de democrație populară. De o mare importanță pentru întărirea legăturilor sovieto-siriene a fost vizita președintelui Sukri Kuatli, în 1956, la Moscova.

Poporul sirian urăște profund colonialismul. În semn de solidaritate cu lupta poporului frate egiptean, îndată după atacarea Egiptului de către trupele anglo-franco-israeliene, conductele petrolifere, care trec prin Siria și care alimentau pe imperialiștii cu petrol, au fost aruncate în aer.

Prin lupta sa hotărîtă împotriva acțiunilor războinice ale imperialiștilor, pentru independență, pentru pace, poporul sirian și-a cîștigat simpatia tuturor oamenilor cinstiți de pe glob.

De vorbă cu medicul

SIMPTOMELE HIPERTENSIUNII ARTERIALE

Hipertensiunea arterială sau, mai corect spus, boala hipertensivă este, după cum se știe, cea mai frecventă dintre bolile sistemului cardio-vascular. Creșterea permanentă a presiunii (tensiunii) arteriale, adică a forței cu care sîngele împins de inimă circulă în artere, este principala manifestare a hipertensiunii arteriale. Cauza acestei creșteri constă în producerea unor îngustări, a unor contracții ale arterelor mici și ale capilarelor, acele vase care fac legătura între artere și vene. Din pricina acestor îngustări presiunea sîngelui din interiorul vaselor sanguine crește, ceea ce duce la pierderea elasticității pereților vaselor sanguine și la sclerozarea acestora. Circulația sîngelui se face din ce în ce mai greu, alimentarea organelor cu sînge este defectuoasă; cu timpul încep să apară diverse tulburări și în funcționarea acestora.

Boala hipertensivă este o afecțiune care poate fi tolerată timp îndelungat fără ca bolnavul să simtă vreo suferință, deoarece, în general, transformările arteriale care duc la îngreunarea circulației în organism se instalează treptat, încetul cu încetul. Uneori, însă, și mai ales în cazurile cînd tensiunea crește brusc, tulburările survin chiar de la apariția bolii, la început sporadice și puțin supărătoare, pentru ca, treptat, pe măsură ce boala se instalează mai temeinic, să devină din ce în ce mai puternice și permanente.

Printre simptomele cele mai obișnuite se numără durerea de cap și, mai ales, cea localizată la ceafă. Bolnavul este adesea trezit la ore fixe, 3 sau 4 dimineața, de o durere de cap puternică, care îl silește să se scoale sau să mîncească ceva. De multe ori, o cafea neagră îl calmează durerea. În timpul zilei, în special după mese, durerea cedează pentru a reapare noaptea sau spre dimineață. Antinevralgicele sînt, în majoritatea cazurilor, ineficace.

Un alt simptom obișnuit al hipertensiunii este amețea. Din cauza unor tulburări ale circulației sîngelui în creier, bolnavul are adesea senzația pierderii stabilității, a echilibrului capului, sau chiar o senzație de pierdere a cunoștinței. Amețelile se pot asocia cu vîjiiții în cap și urechi. Insomnia, care la început se manifestă prin greutatea de a adormi, ajunge uneori atît de chinuitoare, în-

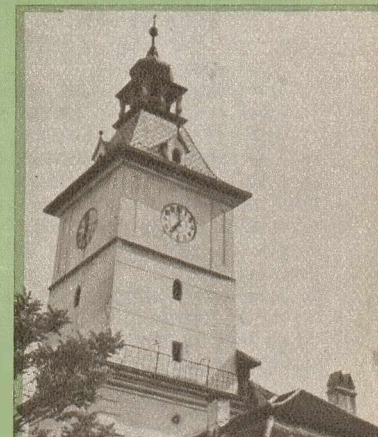
cît pur și simplu îl împiedică pe bolnav să închidă ochii toată noaptea. O altă formă a tulburării somnului la hipertensivi este somnul agitat, străbătut de coșmaruri; de multe ori, bolnavii hipertensivi se trezesc dimineața mai obosiți decît erau cînd s-au culcat.

Toate aceste simptome, de multe ori neglijate sau puse pe seama unor iritații nervoase și combătute cu mijloace paliative ca antinevralgicele sau somniferele, trebuie să-l determine pe bolnav să consulte medicul, care îl va indica un tratament științific. De mare ajutor în depistarea cazurilor de hipertensiune este și controlul periodic al tensiunii arteriale. Acest control este cu atît mai necesar, cu cît omul e mai înaintat în vîrstă, hipertensiunea arterială fiind mai frecventă la persoanele care au depășit 40 de ani. Bineînțeles că nu trebuie să cădem în cealaltă extremă și să alergăm la medic în fiecare săptămînă pentru a ne controla tensiunea. Tensiunea arterială se controlează o dată la 6 luni, sau mai des dacă medicul socotește necesar.

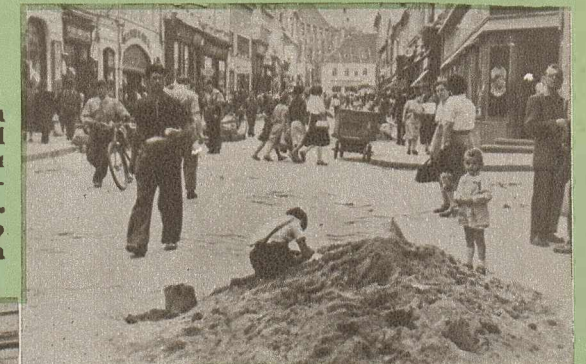
Hipertensivul trebuie să știe că boala sa este dintre acelea care, descoperite la timp și tratate, pot fi ținute în friu, și că urmările sale atît de grave pot fi evitate.

Dr. M. SOLOMON

TE VAD!... TE VAD!... TE VAD!... TE VAD!... TE VAD!

UN OROLOGIU CONSTANT...
... care de luni de zile arată cu precizie aceeași oră.

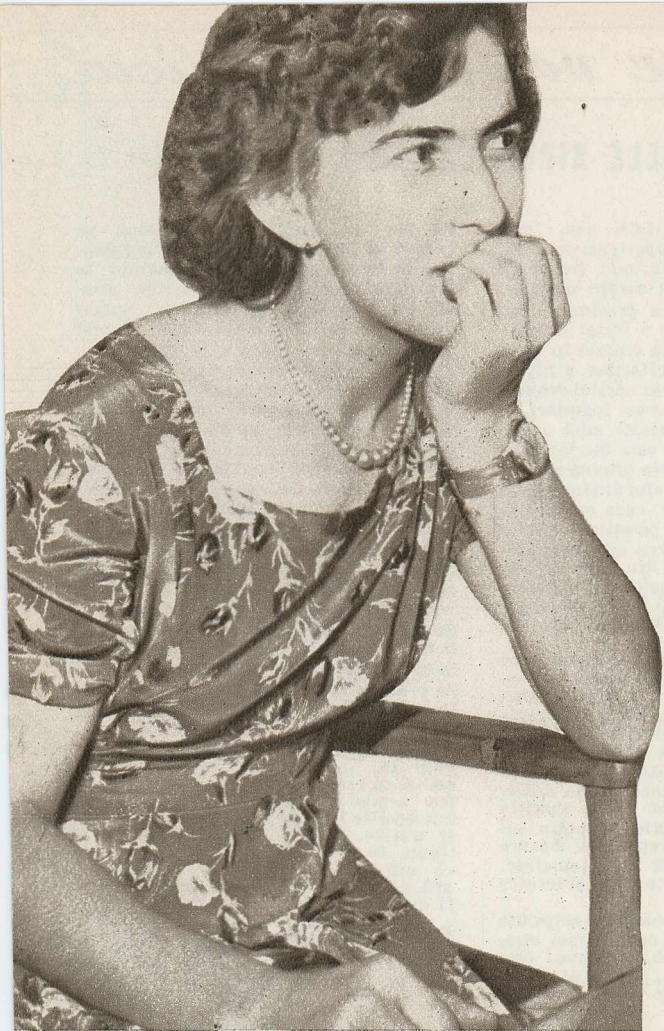
BUCURIA COPIILOR...
Pitorescul morman de nisip din centrul Orașului Stalin nu va servi la amenajarea unui nou solar. E vorba doar de o veche neglijență a Sfatului popular.

Fotografii de L. TIBOR

CÎND OAMENII N-AU ALTĂ TREABĂ...
...scandalul e gata. Bătăia mai lipsește.

ÎN ORAȘUL STALIN

Să zbor? Să nu zbor? Să zbor? Să nu...?
(fără margaretă),

Duminică dimineața, pe cocheta aerogară Băneasa. Zi de botez... Botezul aerului — cum i se spune. Pruncii: bucureșteni de ambele sexe și... toate vârstele. Nașii: piloții Taromului. Cristelnița: un YR-TAM argintiu, avântat spre cupola albastră de deasupra orașului.

Zborurile de agrement organizate de Tarom au, incontestabil, mare succes. De la duminică la duminică numărul lor a trebuit să fie sporit, iar de curând astfel de zboruri se organizează și după-amiezile. Oamenii năzuiesc spre țării. Nimic mai firesc. Nu poți rămâne la nesfârșit doar un simplu martor al victoriilor veacului nostru în supunerea legilor gravitației. Nu poți asculta liniștit vești despre un nou record al înălțimii, fără a simți nevoia propriei înălțări... Spațiul aerian al Capitalei a devenit o tulburătoare tentație. Așa că... Așa că iată-i pe bucureșteni îndreptându-se spre aerogară. Evident, numai după ce au fost înarmați cu numeroase și, adesea, controversate sfaturi de către prietenii cu experiență (unii au zburat chiar pînă la... Cluj). Cîteva mostre de asemenea sfaturi: să mănînci, ba să nu mănînci; să-ți iei lămîie, ba nu, mai bine rom; să-ți pui puloverul, ba nu, doar un fular...ș.a.m.d.

Dacă aceste sfaturi au folosit sau nu, asta n-o știm. Dar că zborul își merită numele de „agrement“, asta o știm. Judecați și dv. după cele cîteva imagini fotografice prinse cu acest prilej.

Biletele se cumpără exclusiv la casă. Bilețiștii n-au ajuns încă și aici...

CURAJ...

20 DE MINUTE!

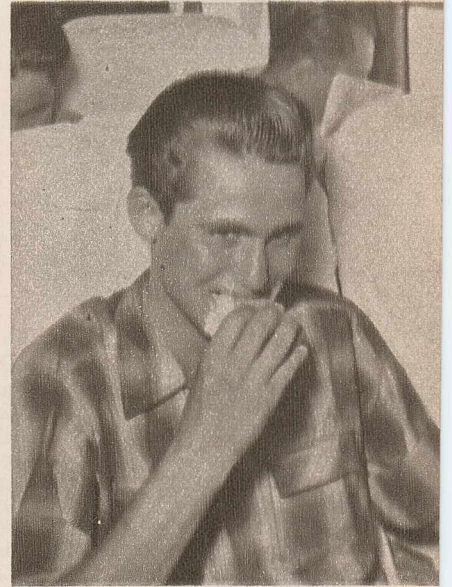
Fotoreportaj de A. LOVINESCU

Apelul nominal. Toți prezenți, firește.

Vezi, cam pe acolo locuiește mama-mare...

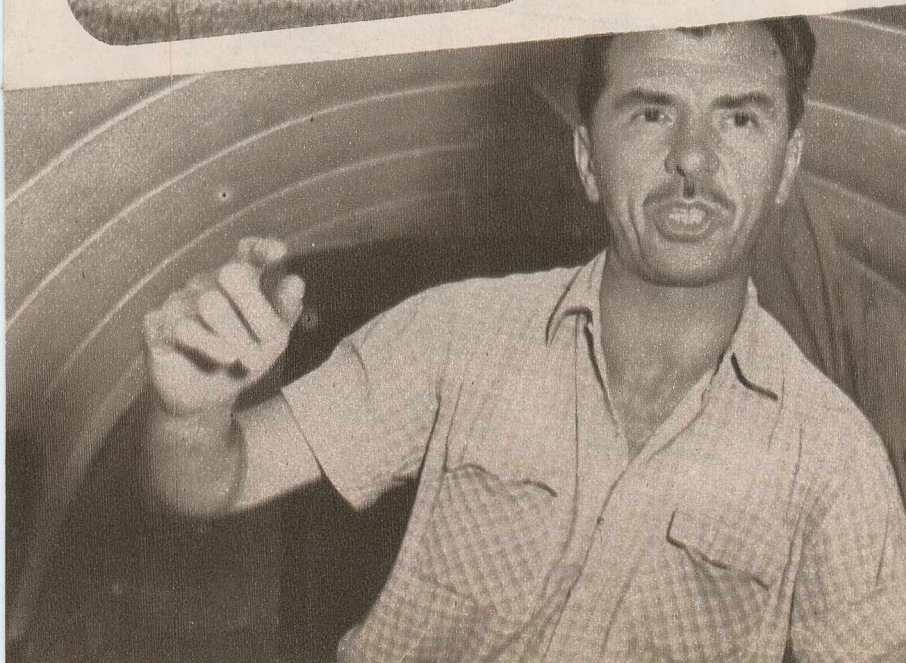
Conform sfaturilor, se tratează preventiv contra golurilor de aer.

Gatal A fost grozav! Duminică, venim iar... →

...Și în timp ce unii urcă sus, alții stau jos și privesc în sus. ←

Ghidul este, un personaj care vorbește mult și... cu fact. Acuma, de pildă, le arată pasagerilor unde se află... cimitirul Belu. ↓

IV
Necunoscutul
RO-
CAN
DOR
 reportaj
 de Raymond MAUFRAYS

În timp ce pâlălăile focului luminează tabăra, oamenii de pază veghează de jur împrejur. Hotărît, nu putem dormi. De altfel, nici prin gând nu ne trece așa ceva. Abia dacă încercăm să ne odihnim trupul după oboseala drumului. Și gândul galopează mereu!

Fiecare zgomot pare suspect. Stăm lungiți în hamacuri, cu ar-

mele la îndemână. La fiecare sfert de ceas ne întrebăm:

- În partea ta e liniște?
- Da... și la tine?
- La fel.

Niște cigarras și broaște-bivol fac o larmă asurzitoare.

- Ți-e frică?
- Puțin...
- Și mie...

Țințarii zumzăie. Nimeni însă nu se mai gîndește să întindă plasele. Șerpii de apă fac și ei un vacarm îngrozitor; vinează în baltă „agutis“*). Ceasurile se scurg încet, ca și cum ar vrea să ne dea răgaz să ne cristalizăm impresiile. Dacă s-ar putea face un radioreportaj, fără îndoială că ar fi halucinant!

Încerc să-mi însemn toate acestea în carnetul de drum. E foarte greu. Mă cuprinde frigul zorilor. Inchid un ochi și-mi pare rău... Și pe celălalt... DORM. Dar simțurile stau de veghe!

Deodată, un răcnet năprasnic. Un urlat de groază cu sonorități vaste. Sar din hamac în aceeași clipă cu ceilalți. Alerg spre trupul prăbușit.

— Colo... colo... — biblie omul.

Își ține capul cu amîndouă mîinile. Printre degete îi curge sînge. Și în timp ce oamenii se îmbrîncesc, organizează apărarea și se ghemuiesc îndărătul șeilor mari de piele, cu degetele pregătite să apese pe trăgaciul Winchesterului, Meirelles îl face să vorbească pe cablocos, care, mai mult mort decît viu, geme...

- Sînt rănit la cap, spune el.
- Cum?

*) Agutis — mamifer care seamănă cu iepurele și trăiește în America și Oceania.

Înaintarea continuă

EMOTII... ȘAVANTII ATACA

În semn de prietenie, indienii karajas îl tatuează pe Maufrais.

Săgeata e arma de căpetenie a indienilor și de aceea i se acordă mare atenție. De multe ori, virful săgeții, e lucrat din os

— Fără îndoială o săgeată... Stăteam culcat în hamac și deodată am simțit o izbitură cumplită... Ne grăbim să cercetăm împrejurimile. Găsim o ramură mare și spinosă în locul unde se aflase victima. Un năvalnic hohot de ris ne smulge din starea de încordare! Oamenii au întors capul crezând că ne-a cuprins un acces de nebunie. Dar le explicăm despre ce e vorba; izbucnesc și ei în hohote de ris. Iși bat joc de rănit, care, rușinat, încearcă să scape de glumele grosolane.

— O maimuță, o maimuță i-a aruncat o creangă în cap, ca să-l pedepsească, fiindcă-i atît de urît!... Și prostul a crezut că-i o săgeată!... Ha-ha-ha... Ha-ha-ha, fricosul!... Ridem din toată inima de pățania bietului băiat și, dezmeticiti de-a binelea, ne pregătim să ne ducem la poiana jertfei. Dar, ca să ne venim în fire după emoția prin care am trecut, tragem mai întîi o dușcă zdravănă de alcool de 90° (din cel rezervat pentru pansamente!).

Înfruntînd moartea

Lăsăm patru cablocoși să păzească tabăra și plecăm. Sîntem înarmați cu revolve, ascunse sub poalele cămășii care flutură. Avem brațele încărcate cu cuțite mari și coliere strălucitoare. Așezăm darurile în poiană, pentru șavanții care fără îndoială că dau țiroale prin apropiere. Ne întorcem în tabără, în șir, unul cîte unul. Fumăm pipă după pipă. Nimeni nu vorbește; chiar și pădurea tace! E într-adevăr lugubru. Parcă ar face-o anume!

Ora patru... Pornim din nou spre poiana masacrului. Darurile au dispărut. Pe nisip, alături de urmele lăsate de cizmele noastre și de picioarele goale ale hamalilor, zărim alte urme de picioare, cu

Strigăm, ridicînd în mîinile întinse șiraguri de mărgele care scintilează în soare. Mai strigăm încă o dată, tare, cu fața spre desîș, unde desigur că se ascund indienii bănuitori.

— Șavanții... Hee... Șavanții... Nimeni nu răspunde. Nici o mișcare. Lăsăm darurile și ne întorcem în tabără. Prudenți, însă, cu mina pe pistoale.

Ora șase... o nouă încercare. Darurile au dispărut și de data aceasta. Dar urmele sînt mult mai numeroase. După socotelile noastre, trebuie să fie cam două sute de războinici. O dată cu darurile obișnuite lăsăm și cîteva fotografii care înfățișează albi alături de indienii din triburile învecinate.

A mai trecut o noapte. Nimic de semnalat. Oboseala ne doboară.

Din nou zorile. Unul dintre pîndari, care stă cocoțat pe o creangă a celui mai înalt copac, strigă deodată, sperîndu-ne de-a binelea:

— Se vîd!

Îi numără repede:

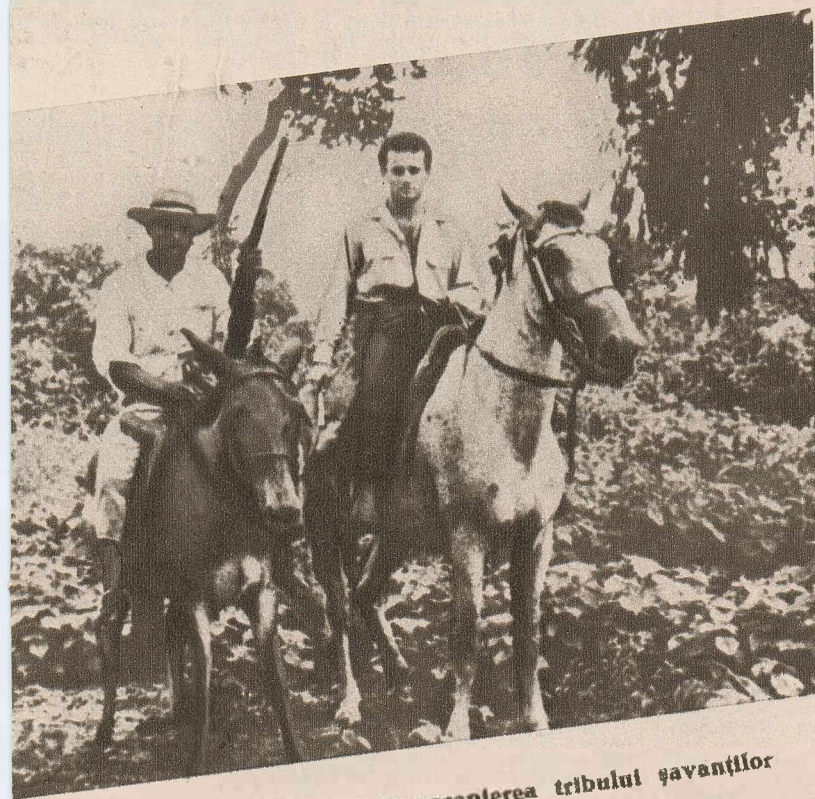
— Sînt douăzeci.

Probabil că e vorba de un grup care ne supraveghează. Îi zărim și noi, în sfîrșit, cum se strecoară din tufiș în tufiș, înarmați cu arcuți și săgeți, într-o mișcare de învăluire pe care nici cel mai mare strateg n-ar dezaproba-o.

Vrînd să-i dezorientăm prin nepăsarea noastră față de manevrele lor de atac, organizăm o nouă caravană și ducem iarăși daruri în poiană. Luminișul este pustiu și lucrurile lăsate în ajun au dispărut. Dar fotografiile nu le-au luat, ca avertisment.

— Să le mai lăsăm cîteva șiraguri și să plecăm de aici, propune Meirelles.

Punem șeile pe cai și părăsim

Un rănit și unul dintre însoțitorii în apropierea tribului șavanților

degetele rășchirate, caracteristice indienilor.

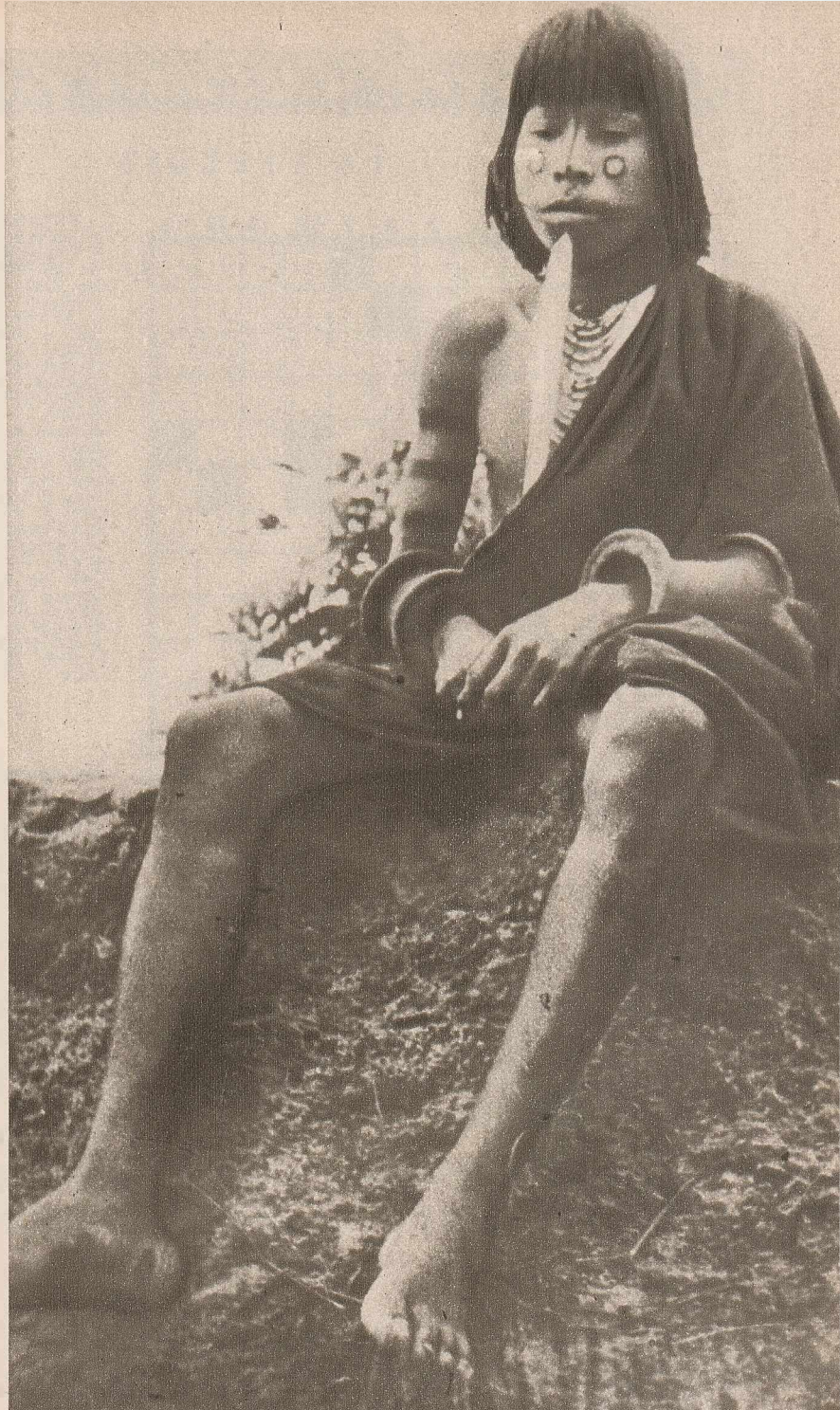
— Sînt aici, spune Meirelles. Să încercăm să-i facem să se apropie, ca să-i lămurim.

— Dar cum, din moment ce nimeni nu cunoaște dialectul lor?

— Prin gesturi...

tabăra. O apucăm drept spre apus către Serra de Rocandor.

Pășim printr-o cîmpie mohorîtă, presărată cu copaci ce par artificiali, atît sînt de negri și de uscați. Cîteva păsări zboară încolo și încoace, orbește. Cerul s-a întunecat. Încep să se audă tunetele furtunii ce se apropie, dar căldura este încă insuportabilă.

Cînd băieții devin bărbați evenimentul este consemnat prin acest bețșor fixat prin găurirea buzei de jos a tinărului.

— Trebuie să reușim, mormăie Meirelles. Să mergem spre satul lor și să vedem ce-or să facă.

Înaintăm încet. Caili merg la pas, unul după altul.

— Ia seama, strigă la un moment dat Manoel, aplecîndu-se spre Meirelles. Mă întorc la timp ca să văd o săgeată înfigîndu-se la zece centimetri de copita dindărăt a calului meu. Apoi alta, care cade foarte aproape de Guadino; livid de spaimă, acesta strigă:

— Ne atacă! Pentru Dumnezeu, să fugim, sîntem pierduți!...

Caili se năpustesc în neorînduială drept înainte, dar o ploaie de săgeți ne taie pofta să stăruim. Un cal rănit o ia razna.

În zadar caut să văd de unde vin săgețile. Nu zăresc nimic. La o sută de metri mai încolo, un trup mare și arămiu se strecoară printre tufisuri. Îmi bate inima...

Meirelles înaintează singur. Strigă și zornăie niște șiraguri și machete care strălucesc:

— Șavanții... Heeee... Șavanții... Răcnește într-un dialect indian cuvinte de bun venit și de pace. Dar Alfredo cade de pe cal, ucis

pe loc de-o săgeată, care i-a străpuns gîtul. Calul, rănit, încărcat cu merinde și muniții, o ia la goană, nechezînd, și se face nevăzut în serrado, fără să-i treacă cuiva prin minte să alerge după el.

Minutele trec încet. Secundele ne par tot atît de lungi ca și minutele!...

Nu vrem să privim trupul lui Alfredo, prăbușit pe pietriș, pe care a și tăbărit un roi de muște mari, verzi.

Stringem aprig dirlogii cailor. Atacul încă nu se dezlănțuie. Este deocamdată un război rece, străbătut de rarele șuierături ale vreunei săgeți care se înfige în mijlocul drumului. Se pare că am dat peste un grup de acoperire, care se pregătește să ne țină în șah pînă la sosirea oștilor. Pe cîmpie, departe, se înalță fumuri. Se vîd și altele pe creasta munților Rocandor. Aproape că dorim să ne atace.

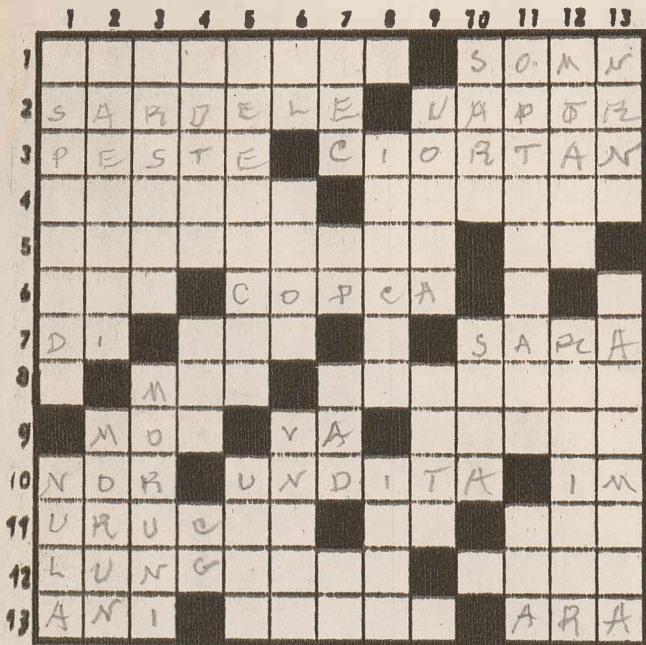
Totuși... A stărui sau a aștepta, ar fi o curată nebunie!...

(Sfîrșit).

În romînește de PAUL B. MARIAN

Cuvinte încrucisate

LA PESCUIT

ORIZONTAL: 1) Care trăiește și crește în bălți — Pește de apă dulce renumit prin longevitatea sa, 2) Mă postitor de mare — Poate fi cu aburi, de vin, sau de apă, 3) Chetel — Grup de mărime mijocie, 4) Un pescar ce-și are cîntecul lui — Pește cu carnea gustoasă, 5) Tăcutura din hîmbac alb și negru — Pronume, 6) Dîmînțiu feminin — Gaură mare, făcută țara de pescari în ghețu unui flu, pentru a putea pescui, 7) Indemnul cavalerilor — Peștele mare prins în undița pescarului

amator! — A pregăti peștele pentru păstrare, 8) Ploarea — Pește de ... piatră, 9) Pămîntul de bălți — Auxiliar al viitorului — Sol de pește cu capul mare, 10) Paravanul soarelui — Unealtă de prins pește — Noroi, 11) Grup săltăreț — Zar la table — La jocul de cărți, 12) Un sol de rae de mare — Sfoara cu mărgele de plumb ce trece prin ochiurile năvodului, 13) Cel mai ieșnit pescari — Plasă întrebunțată la primul scurmbitor de Dunare — A lucra pămîntul.

VERTICAL: 1) Pește de mare ce seamănă cu iachera — Zero, 2) Conducător de pescari — Pește ce seamănă cu nișetrul, dar e mai mare decît acesta, 3) Pasăre acvatică — Peștele producător ... de țera neagră (pl.), 4) Felicitări — Baloneră — Centigram, 5) Care permite să se vadă dintr-o singură privire diferite părți ale unui tot — Instrument de pescuit, 6) Teatrul Național — Cîmp plin de rouă — Cosuri mari din nuiele de răchită folosite pentru prins peștii mari, 7) Trăiește în ape gulei sub pietre sau rîdăcelni — Notă muzicală — Cel de cal serveste în legatul cirilicului — Două teuri, 8) Ace vocale! — Remediu, 9) Alți nume dat grindului, pește cu carnea foarte gustoasă — Gen litorar, 10) Pasărea din fabulă — Clate de fln, 11) Pasăre mică, căutată de vînători prin bălți — Sort de pinză, 12) A indica — Sespune de peștele stricător, de genul știței, somnului sau bihanului, 13) O anumită felie de somn — Altă mîncare de pește.

Adrian MITU

DEZLEGAREA JOCULUI "DRUMETIE" apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) Sîntic — Prahova, 2) Căpălină — Bielez, 3) Alunis — Dorna — A, 4) Rășinari — Uc — El, 5) I — E — E — Anodic — E, 6) Șandru — AA — Iro, 7) Oul — Ana — Sîna, 8) As — Criș — Lacul, 9) Rece — Căta — Di — L, 10) Alăpta — Gura — Mt, 11) Uz — R — Sare — Boo, 12) Olănești — Aurar, 13) Lunca — Oii — Tara, 14) Tia — Zăpezi — Dal.

REZULTATELE CONCURSULUI DE STENOGRAFIE

(CURS DE ÎNȚIERE)

Dintre cele citeva mii de cititori care au urmat inițial cursul nostru de stenografie și au participat la concurs au fost triați acei ce au respectat intrutotul condițiile cerute (au trimis cu regularitate sempele de control și pr ba finală capuți, au dovedit că și-au însușit minimum de cunoștințe necesare etc. întrunind calificativele de trecere.

S-au acordat premii următorilor concurenți:

PREMIUL I (500 lei): Stirbu Lucius, Iași, str. Păcurari 90;

PREMIUL II (300 lei): Predescu Mihail, comuna Laloș, regiunea Craiova;

PREMIUL III (200 lei): Călimente Ana, Constanța, str. Alexandru cel Bun nr. 25.

Coloriați concurenți ce au îndeplinit condițiile cerute li s-au acordat calificative conform tabelului de mai jos.

Participanții la curs al căror nume nu apar în acest tabel au neglijat să ne trimită toate temele de control sau au intrunit calificative mai mici decît „suficient”.

Acest lucru nu trebuie însă să-i descurajeze; cu puțină voință ei pot relua de la capăt învățătura și fără îndoială că vor birui.

Și acum, recomandînd încă o dată cursanților continuarea asiduă a exercițiilor, nu ne rămîne decît să le urăm din toată inima: spor la muncă!

CALIFICATIVELE OBTINUTE DE CONCURRENTI

FOARTE BINE

Alec Marjan (București), Arvat Emanuel (București), Baciu Costică (Comănești, reg. Bacău), Băicuș Emil (București), Bășca Constantin (Craiova), Bradescu Dumitru (București), Bucur Teodor (București), Coșcu George (Galati), Clornitza George (Sinaia), Chiseliță Ioan (București), Cîrjan Aurelian (Tg. Jiu), Cloșan Gavrilă (Cîmpia Turzii), Comășaru Nicolae (Constanța), Coșcu Andrei (Petroșani), Crihan Irina (Cluj), Cristea Sofia (Arad), Curelea Dumitru (Or. Stalin), Danciu Luca (Cîmpina), Dăscălescu Ioan (București), Demețescu Jenica (București), Dumitrascu Mihai (București), Epifan Eugenia (București), Fătu Aurelia (Buzăa), Făstă Auroi (București), Filoti Gheorghe (București), Hirtu Martin (Timișoara),

Ionascu Eliabeta (București), Ionescu Marin (București), Iordache Teodor (Rîșnov, reg. Sta-lin), Iorgulescu Rozalia (București), Iuga Tiberiu (Iia, reg. Hunedoara), Lambiri Constantin (Brăila), Leahu Nicolae (București), Leihovici Manea (Iasi), Lintev Gheorghe (București), Maier Eliabeta (Cluj), Mărgărit Veronica (Tînea, reg. Ploesti), Marin Maria (București), Micle Silviu (Vișeu de Sus, reg. Bala Mara), Micle Teofil (Vișeu de Sus, reg. Bala Mara), Mihai Maria (București), Mocanu Eufra-sia (București), Munteanu Virginia (București), Neicu Ion (București), Olteanu Ioana (București), Păcuraru Emil (Arad), Pavelacu Gheorghe (Rîmnicu-Sărat), Paulencu Grigore (București), Petre Maria (Sîmihalul de Pădure, Reg. Aut. Maghiară), Pleșău Dumitru (Iasi), Popa

Fabian (Petroșani), Popescu Cornel (Segarcea din Vale, reg. București), Popescu Cornelia (București), Popescu Lucretia (Segarcea din Vale, reg. București), Popescu Rașca (Petroșani), Popescu Victor (Băldoști, reg. Ploesti), Revont Maria (Platra Neamt), Roșca Aurel (Giurgiu), Scărlătoșcu Elena (București), Sicoș Nicolae (Bacău), Socarici Rodica (București), Son Dumitru (București), Străduț Gheorghe (Bujor, reg. Galati), Stromțeanu Silvia (București), Stroescu Georgeta (București), Tăndăreanu V. (Alexandria), Toropoc Mariana (București), Trandăfirescu Maria (București), Trimbăș Aurel (București), Trușcă Ștefan (Giurgiu), Udrosescu Ioan (București), Vasilescu Ștefan (Iasi), Volintiru Mihai (București), Weintraub Gina (Rîmnicu-Sărat), Zaharia Ion (București).

BINE

Andrei Viorel (Sibiu), Bită Vasile (Vișeu de Sus, reg. Buceava), Davidanu Surora (Lugoj), Demețescu Ligia (București), Dudilă Victoria (Hunedoara), Finkelstein Mihaela (București), Flitan Elena (Bala de Fier, reg. Craiova), Gavrilă Maria (Constanța), Lazar Valentin (Făgăraș), Marinescu Margareta (Ploesti), Meche Dumitru (București), Nicolăescu Liliana (Sibiu), Paranciu Radu (Cluj), Păun Constantin (București), Pop Valeriu (București), Popovici Anibal (București), Radu Augustin (Sîmihalul, Reg. Aut. Maghiară), Romanos Elena (București), Saru Georgeta (București), Ștefca Florica (Ploesti), Vorlicu Aurelia (Belești, reg. Iasi), Zorweia Margareta (Lugoj).

SUFICIENT

Mihăilescu Constantin (Craiova), Moraru Ana (Plata Nea Porumb Ioan (Oradea), R veanu Ion (com. Otetul R reg. Timișoara), Stăncuț Aurelia (București), Stăncuț cu Mircea (București), Ștefă cu Latfița (Craiova), Sta Trofin Vasile (Curtea de Arz Wassermann Aron (Ploesti))

Răspuns la tofotichitoare

În fotografia nr. 1, costur care îi poartă, în zilele de bătoare, tînar fără din Tarcutul (zona Făgăraș). În fotografia nr. 2, un costum pe care poartă o sîmbăcă din Sura 3 (zona Sibiu).

Mic ghid turistic

CRAIOVA

Ați sosit la Craiova! Sînteți aici pentru scurt timp, cu treburi profesionale sau pentru născuța interesă personală. Dispuneți de sigur și de ore libere. Cum oare le-ați putea folosi mai bine? Să vă ajutăm:

Dacă vă veți afla în oraș după deschiderea singurii teatruie, seara veți putea merge la Teatrul Național, pe a cărui scenă se reprezintă, de peste o sută de ani, piesa clasice și originale; sau dacă o seară mai călduroasă, la Teatrul de vară sau la Teatrul C.F.R. din Valea Vitei. Nici cele cinci săli de cinematograf nu sînt de disprețuit.

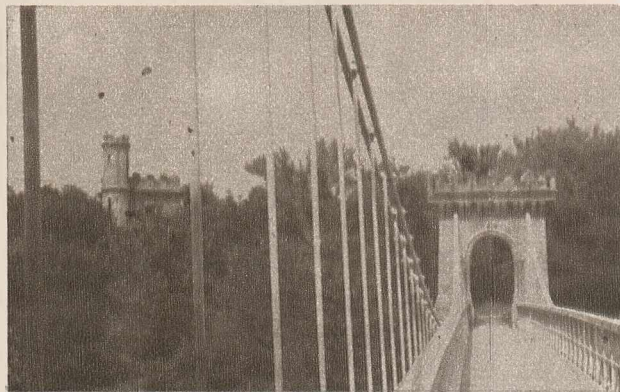
Dacă sînteți la Craiova în plină vară, veți avea prilejul să vizitați una din cele mai frumoase și interesante grădini din țară, „Parcul poporului”. Intins pe o suprafață mare, cu o floră din cele mai variate și cu o faună ce reprezintă bogăția etnografică a Olteniei (cerbi, caprioare, mistreți, vulpi, uși etc.), „Parcul poporului” este locul de întâlnire al craiovenilor în lunile de vară. În linia parcului se găsește un lac cu debarcader, restaurant și un teatru de vară.

Orele dumneavoastră libere le puteți petrece și în vasta bibliotecă a orașului — situată în clădirea în care a locuit pe vremea

muri pictorii Theodor Aman. Dacă sînteți amator să cunoașteți clădiri monumentale, mase din veacurile trecute sînt demne de vizitarea banilor craioveni (secolul XVI-lea), fîntina Popov, și structurile artistice ridicate în 1 de Matei Basarab, actuala clădire a sfatului popular regional. Doosebit de interesant muzeul regional „Oltenia”, secțiile sale de istorie, științifice și artă populară, și cum și casa-muzeu a poet Traian Demetrescu (Tradem) Elena Farago.

De asemenea, puteți ve buștat lui Ion Mălorescu, așe chiar pe locul unde el, în 18 urcat într-un pom, a citit cri venilor proclamăția de la lei Meriță să mai fie vizitată clădirea Colegiului Băboescu, fîntînt în 1750. Puteți face plimbare și în lunca Jiului dacă doriți, chiar cu „C.F.P.” (Calea ferată a pionierilor).

Și la urmă, dacă vă mai minie timp de prisoa, îi pu folosi trecînd pe la una din rîzîrțiile Craiovei: beciul Bellvach — o pivniță fără a și a unui negustor din secolul XVIII-lea care făcea comerț Tarigradul, exportînd carne a mîntă.

Un colț pitoresc din Parcul poporului

Fotografia de E. TRIFAN — Craiova

FILATELIE

O NOUĂ EMISIUNE: „Sporturi diferite”

10 bani, albastru și brun — atletism; 20 bani, verde și brun tobat; 55 bani, maron și veru — tenis de masă; 1 leu, roșu brun — rugbi; 1,75 lei, violet și veru — handbal; dimensiuni comune celor cinci valori: 28/33 mm.

OMAN

ATAC DUPĂ ATAC asupra orașelor, satelor, drumurilor din Oman. RAF (aviația britanică) își dovedește încă o dată „vitejia”: orașele Nezva — vechea capitală a Omanului — și Izki au fost complet distruse, au fost bombardate și alte numeroase localități, au fost ucise și răniți sute și sute de locuitori pașnici — bătrâni, femei, copii. În fotografie: la baza de la Sharjah avioanele engleze sînt încărcate cu proiectile pentru o nouă operațiune împotriva „rebelilor“.

SULTAN ȘI REGE, PETROL ȘI... DREPTATE

de Lascăr SEBASTIAN

Mie mi se pare chestiunea oare încurcă. Aș vrea să dau dreptate unuia dintre ei și nu mă dumiresc cui. Așa că te întreb: ai fi dumneata în sta' e să mă lămurești cese întâmplă în Oman?

— Poate. Însă mai întâi trebuie să știu ce știu dumneata.

— Păi ce să știu? Că sultanul din Maskat, săracul, a fost silit să ceară ajutorul armat al englezilor, fiindcă niște triburi din Oman, conduse de Imamul Omanului, Gafih ben Ali, s-au răscolit împotriva lui și urmăresc să-l răstoarne. De aceea mi se pare mie că dreptate e de partea sultanului din Maskat. De ce să-l răstoarne, bietul?

— Dacă știi numai atât, atunci bine faci că-l dai dreptate sultanului.

— Vezi că nu e numai atât. Regele Saud al Arabiei Saudite este foarte neamulțumit că acum vreo doi ani seful Abu Dhabi, tot cu ajutorul englezilor, a pus mîna pe oaza Buraimi, care — zice regele saudit — aparține regatului său. Acum, regele Saud sprijină pe Imamul Omanului în răscolul său, ca să se răzbune că

s-a luat oaza. Dacă așa stau lucrurile, mi se pare că răzburarea e îndreptățită și că dreptate are regele.

— Poate bine. Atunci nu-l mai dai dreptate sultanului și dă-i-o regelui.

— Nu, nu-l așa. Că mai sînt și altele. Te întreb, de exemplu: ce cută englezii în toate astea? Se zice că sultanul din Maskat ar fi o uncață a englezilor.

— Cu alte cuvinte, englezii l-ar fi mascat ca sultan.

— Întocmai. Și englezii arată că ei protejează Omanul și Maskatul de peste o sută de ani. Ministrul de externe britanic Lloyd a și declarat că sultanul e „un vechi amic” al Angliei. E vorba, deci, de drepturi vechi, tradiționale. Așa că mi se pare că și englezii au dreptate.

— Dacă zici dumneata, așa o fi.

— Stai, că n-am terminat. De unde, de neunde, apar deodată pe tapet și americanii. Dacă britanicii sprijină pe sultanul din Maskat, americanii, în schimb, îl sprijină pe regele Saud. Nu e mult de cînd însuși mister Allen, secretarul de stat adjuncț al S.U.A., a declarat că: „Americanii sînt vital interesați în această problemă, deoarece, dacă oaza Buraimi ar rămîne sub suveranitatea Arabiei Saudite, dreptul la exploatarea zăcămintelor petrolifere din acest teritoriu ar reveni unei societăți americane. Dacă oaza Buraimi ar fi considerată ca teritoriu din afara regatului saudit, drepturile asupra terenurilor petrolifere ar reveni în cea mai mare parte unor societăți britanice”. Așa a spus mister Allen și e sigur că are dreptate.

— Atunci, dă-i-o!

— Lasă-mă, frate, cu astea. Cum o să dau dreptate și regelui, și sultanului, și lui mister Lloyd, și lui mister Allen?! Se poate s-o aibă toți patru?

— Nu se poate. De aceea, zic eu, să căutăm să vedem, poate că are dreptate un al cincilea. În genere, te sfătuiesc să nu cauți să vezi, indiferent în ce chestie, cîtă dreptate are un rege ori un sultan, ori te miri ce colonialist care sprijină pe unul sau pe altul. Regele Saud e în amor cu „doctrina” americană; sultanul din Maskat este „vechi amic” al Imperiului britanic; mister Allen apără interesele lui „Arabian American Company”, zisă pe scurt „Aramco”, trust petrolifer yankeu; mister Lloyd, în sfîrșit, apără interesele lui „Iraq Petroleum Company”, trust petrolifer englez din care — în treacănt fie zis — un sfert este proprietate americană. Acum e limpede, cred, de ce caută toți aceștia să încurce lîțele ori să pîrjolească sate și orașe din Oman, știut fiind că Omanul este și punct strategic, și deținător de importante terenuri petrolifere. Și mai e limpede acum și cine are dreptate.

— Cine, frate?! Că nu-nțeleg nimic!

— Cine? Arabii din Oman, care s-au răscolit împotriva colonialiștilor, care s-au săturat să-și vadă țara exploatarea de englezi și care luptă pentru descotorosirea de jugul imperialist, pentru independență.

— Atunci au dreptate și americanii, fiindcă ei sprijină pe regele Saud care, la rîndul lui, sprijină pe răscoliiții din Oman.

— Aș, iubite! Colonialiștii yankei nu ajută pe nimeni, se ajută numai pe ei înșiși. Ei doar profită de răscolul, ca să zdruncine puterea colonială a „aliatilor” lor. Fiindcă, s-o știți de la mine: în materie de interese, imperialiștii se au ca frații și, vorba rominului, „frate-frate, dar brînză-l pe banii”.

— Vasăzică arabii din Oman...

— Da, arabii au dreptate! Nimeni altul!

LA MASKAT, pe micul aeroport, singura „clădire” e cea a vămii. După cum se vede în fotografie, activitatea acestora se reduce la neconținutul du-te-vino al militarilor englezi.

MAIORUL ENGLEZ PAT GRAY povestește unui corespondent „glorioasele” fapte de arme ale băieților săi împotriva răscoliiților.

SULTANUL DIN MASKAT, Sald ben Talmur, și protectorul lui englez.

Un „vechi amic” al Angliei: sultanul din Maskat.

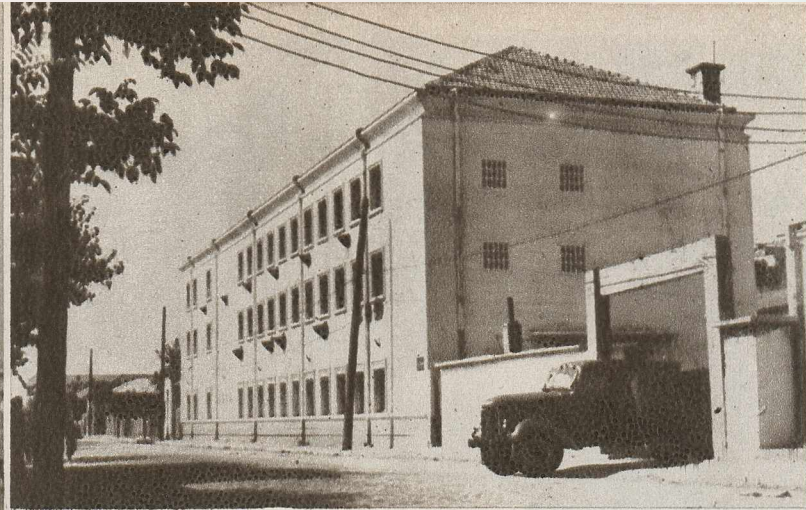
Desen de Cik DAMADIAN

CU LEGITIMA MINDRIE a înregistrat poporul nostru o nouă mare victorie a construcției socialiste: la 31 Iulie, ora 15.53, reactorul atomic românesc de 2000 kw, furnizat de Uniunea Sovietică, a intrat în funcțiune.

Foto: AGERPRES

ȘI BUGUREȘTENII AU AVUT PRILEJUL să se bucure de Ziua Marinei, participând la frumoasele serbări de pe lacurile din jurul Capitalei.

ÎN GINTEA LUI 23 AUGUST a fost complet reconstruit și înzestrată cu mașini noi, importate din R. D. C. fabrica de paste făinoase și biscuți „Dunăreana” din Galați. Procesul de producție, complet automatizat, a dublat capacitatea fabricii.

40 DE ANI de la eroica bătălie de la Mărășești. În fața mausoleului, pe locul unde militarismul prusac a suferit o gravă înfrângere, este cinstită memoria eroilor căzuți la datorie. Au participat la solemnitate conducătorii armatelor noastre populare, reprezentanți ai U. R. S. S. și foști combatanți francezi și frontul de la Mărășești.

LA ETAJUL IV AL MAGAZINULUI „VICTORIA” sînt prezentate zilnic noi modele de confecții, care pot fi cumpărate pe loc.

Foto: AGERPRES

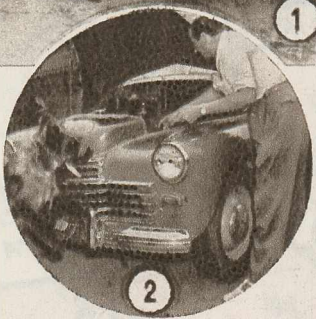
CORUL DE AMATORI al Caselor de cultura din orașul Tolbuhin (R. P. Bulgaria), format din 130 de persoane, a concertat zilele acestea în stațiunile balneare de pe litoralul românesc, bucurîndu-se de un frumos succes.

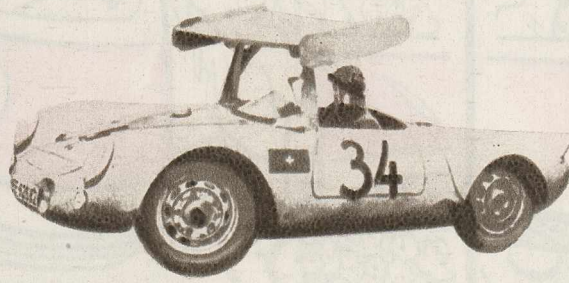
ÎN JURUL GLOBULUI

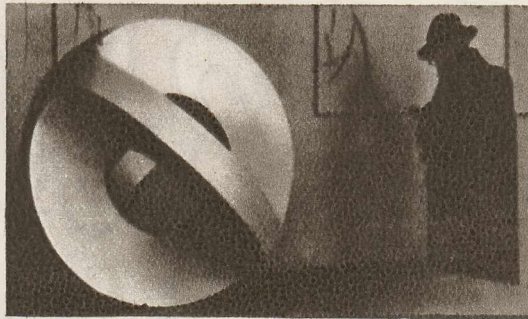
VIITORI ȘOFERI. Cu asemenea ajutoare, să tot ai mașină! Cel 4 ursuleți al cunoscutului dresor sovietic Valentin Filatov îi sînt de un real folos: iată-l pe unul din ei, cel ce „răspunde” la numele de „Malmuțoi”, pompînd conștiințios la un caucuc dezumflat (foto 1), iar altul, „Țigănuș”, învîrte de zor la manivela, căci automobilul are toane (foto 2). Ursuleții învață chiar să conducă, promițînd să devină în scurt timp... șoferi „calificați” pentru arena circului.

De altfel asta nu ar fi singura lor calificare: ei cunosc boxul, sînt buni acrobați și jongleri, știu să meargă cu bicicleta și motocicletă... De ce n-ar conduce și o limuzină?

FRÎNĂ AERIANĂ. Pentru înlăturarea frecventelor accidente mortale înregistrate cu prilejul curselor automobilistice în Occident, inginerul elvețian Michel May a perfecționat originalul sistem de „frînă aeriană”, pe care îl puteți vedea în fotografie. Este vorba de un fel de platformă metalică, montată deasupra mașinii, care, la nevoie, își schimbă poziția la verticală și, oprind împreună cu cealaltă frînă mașina, împiedică răsturnarea ei.

↑ **„ARTĂ PURĂ.”** Această operă de artă aparține pictorului elvețian Max Bill și se intitulează: „Bărbatul cu ochi”.

După cum băgați de seamă, ochii nu se văd. Probabil că e orb...

soldat și cu victime; dar ce importanță are aceasta, cînd asemenea competiții „sportive” de tip american sînt rentabile pentru organizatori!

AȘA ARATĂ una din străzile reconstruite ale orașului polonez Wrocław. Știți ce era acum 13 ani aci? Un loc viran, creat de gauleterul nazist Hanke care dărimase toate locuințele, pentru a se amenaja aci un aeroport militar. Însă viața aeroportului avea să fie scurtă. Singurul avion care a decolat de pe el, a fost cel cu care și-a luat tălpășița obercălăul hitlerist.

Pe aeroportul lui Hanke au răsărit între timp niște cămine studențești și niște institute ale universității din Wrocław, de unde... decolează în fiecare an cîte o promoție de noi intelectuali a căror profesie este construirea socialismului în Polonia populară.

Foto: PASZKOWIAK

Elevii își depășesc dascălii! Cînd în Statele Unite a fost proiectat filmul „Rock'n roll”, dedicat faimosului fenomen modern de delirium tremens, partizanii din sală al acestei mode coreografice și-au manifestat entuziasmul aruncînd cu scaunele. Deunăzi, la Londra, la premiera filmului „Viața lui Tommy Steele”, tinerii admiratori ai lui Tommy au sfișit și pinza ecranului. (Trebuie să spunem că Tommy Steele este vedeta londoneză de rock'n roll, un tînăr exhibiționist care și-a imortalizat arta și pe ecran)

Cineaștii din occident se inspiră din ce în ce mai des din opera marelui romancier rus Dostoievski. După filmul francez „Crimă și pedeapsă” și filmul italian „Nopti albe”, regizat de Luchino Visconti, aflăm că renumitul dramaturg american Arthur Miller lucrează scenariul „Frații Karamazov” pentru un film pe care îl va turna în Italia regizorul Dino de Laurentiis.

Riscurile muncii păstorilor de pe piscurile înalte ale munților Caucaz constituie tema ultimului film al studiourilor din Tbilisi, „Umbre pe potecă”. Nu pot fi însă neglijate riscurile... profesiei celor doi operatori, A. Filipașvili și L. Subov, care s-au cățărât cu aparatele de filmat pe crestele și povrînișurile abrupte, pentru a reda întreaga poezie a peisajului alpin.

Alegerea unei interprete pentru rolul titular din filmul englez „Sfînta Ioana”, inspirat după piesa lui G. B. Shaw, s-a făcut pe baza unui concurs la care au participat nu mai puțin de... 18.000 de candidate. După ce regizorul Otto Preminger a triat ultimul lot de trei mii de tinere, s-a decis pentru studenta Jean Seberg. Acum, cînd filmul a apărut pe ecran, Jean Seberg întrunește suficiente... critici pentru realizarea ei. Gîndiți-vă că, de la bun început, e criticată de... 17.999 de candidate respinse...

Noua ecranizare a popularului roman „Mizerabili” de Hugo are un caracter jubilar, fiind cea de-a zecea transpunere pe ecran a istoriei lui Jean Valjean. Prima realizare datează din 1907 și aparține epocii filmului mut, în timp ce noua coproducție franco-germană, turnată în studiourile DEFA, e un film în culori, pentru cinematoscop. Regia aparține lui Jean Paul Le Chanois iar în rolul lui Valjean apare Jean Gabin.

Una din producțiile în curs de filmare în studioul din Zagreb al cinematografilor croate, este documentarul de lung metraj închinat ecoului pe care l-a avut în Iugoslavia Marea Revoluție Socialistă din 1917. Scenariul acestui film, ce se realizează în cîntea celei de-a patruzecoa aniversări a Revoluției din Octombrie, aparține lui Nusret Seferović.

Locuința, sau mai bine zis căutarea unei locuințe, a prilejuit și pînă acum realizarea cîtorva savuroase comedii satirice cinematografice. Se pare că „Eva caută spațiu”, noua producție a studiourilor poloneze, este una din cele mai izbutite, deși alți regizori T. Chmielewski cit și interpreta principală, Barbara Kwiatowska, sînt debutanți.

ULTIMA MODĂ. Doamne din elita occidentală poartă la ureche păsări vii: papagali, canari și mai ales... sticleți. Aceste păsări ciugulesc, în timpul seratelor, din obrajii ilustrelor doamne.

Moda sticleților este desigur o consecință a diplomației occidentale atomice, inspirate din tradiția lui Forrestal, în al cărui cap sticleții cîntau atît de tare, încît fu nevoit să plonjeze pe fereastră...

EXOD DIN HOLLYWOOD. Criza cinematografică americană, care a dus la închiderea în ultimii ani a peste 25% din sălile de cinematograful din S.U.A., determină un adevărat exod al producătorilor și al actorilor din Hollywood către Europa. Esther Williams, pe care o vedeți în fotografia de mai jos—fostă campioană de înot a Statelor Unite—joacă de mai mulți ani în filme menite să scoată în evidență calitățile ei de... dansatoare sub apă. Ea a venit recent în Italia pentru a turna filmul „Insularii”, continuînd astfel seria actorilor americani în exod spre Europa. ↓

REDAȚIA: BUCUREȘTI Casa Postală 3507 of. 33
PIAȚA ȘCINTEII Tel. 7.60.10 Int. 1744

ABONAMENTE:

la toate oficiile postale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR

3 luni: 18 lei
6 luni: 36 lei
un an: 72 lei

LA URCARE...

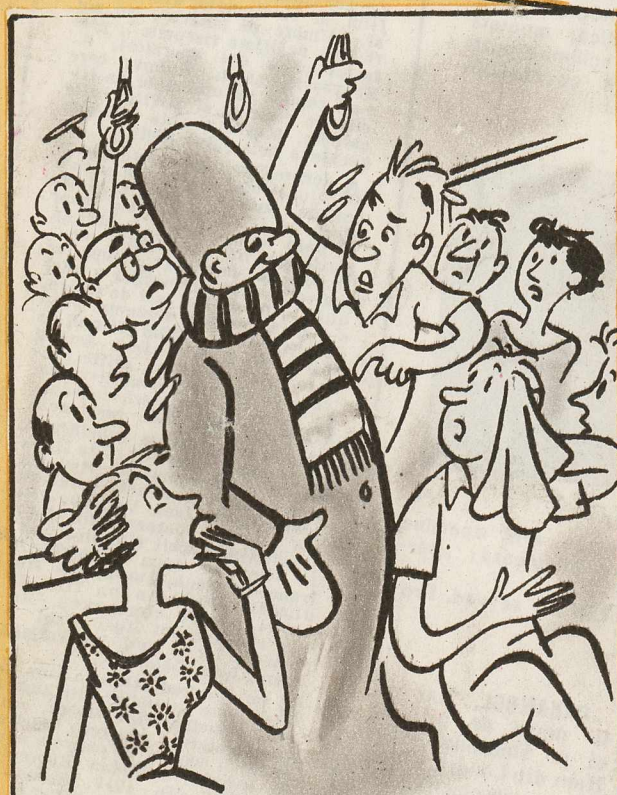

... LA COBORIRE

32
OPRIRE

-UNDE TE-AI BRONZAT AȘA?
-AI MERS LA MARE?
-NU, AM STAT ÎN STAȚIE!...

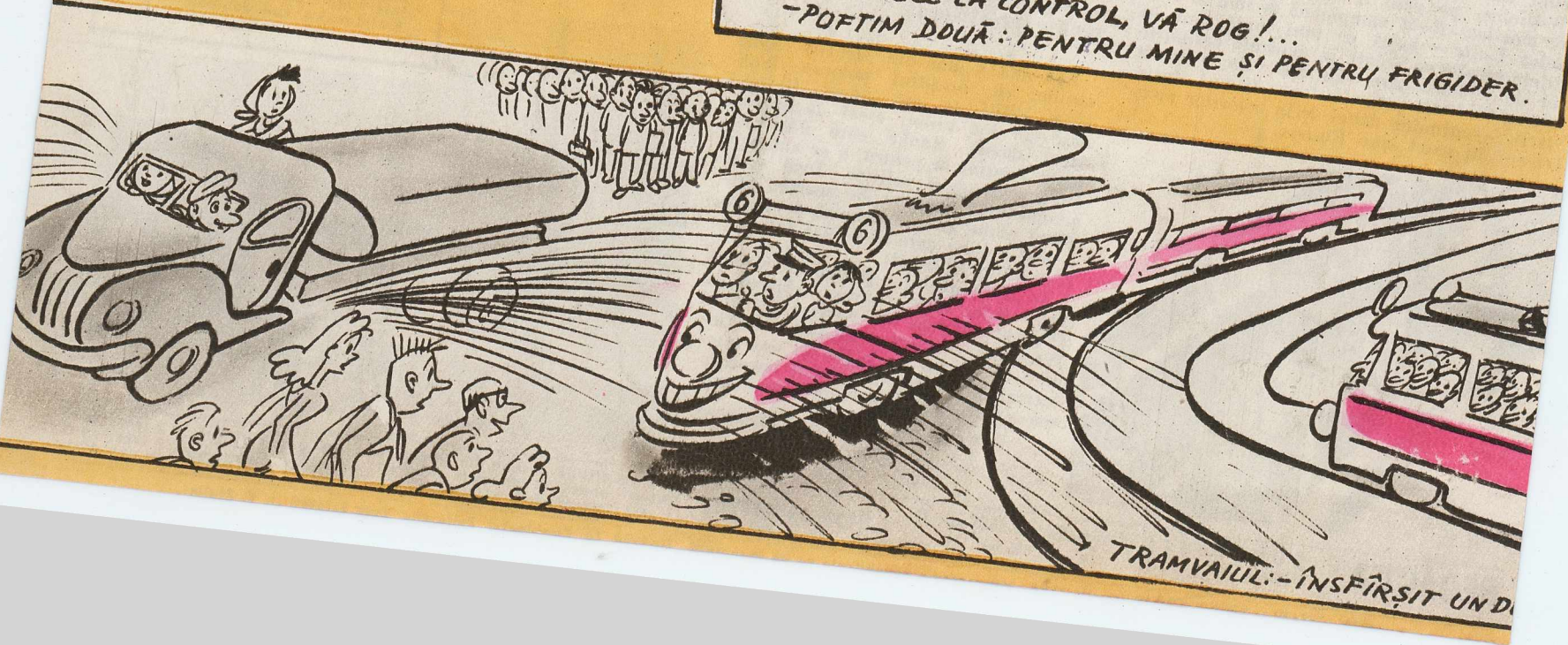

...CU GEAMURILE HERMETIC ÎNCHISE
-CE TE-AI ÎNFOFOLIT AȘA PE ZĂPUȘEA LA ASTA?
-E SISTEMUL MEU DE A CĂLĂTORI ÎN TRAMVAI: LA FIECARE STAȚIE SCOT CÎTE CEVA DE PE MINE ȘI UITE AȘA MĂ MAI RĂCORESC.

CU
**TRAMVAIUL
ȘI AUTOBUZUL**
LA
38 grade!
DE
NEL' CABAR

-BILETELE LA CONTROL, VĂ ROG!...
-POFTIM DOUĂ: PENTRU MINE ȘI PENTRU FRIGIDER.

TRAMVAIUL: - ÎNSFÎRȘIT UN D...